ترافیکي لارښود

(په عامه واټونو د تګ - راتګ اصول)

ژباړن: محمد آصف صادق

ترافيکي لارښود

(په عامه واټونو د تګ - راتګ اصول)

خطر

میهن خپرندویه ټولنه- جلالکوټ
۰۷۸۸۵۲۹۱۹۴

د کتاب نوم : ترافیکي لارښود
(په عامه واټونو د تګ او راتګ اصول)
لیکوال : سمونمل محمد شفیق
کمپوز/ډیزاین: عظیم الله منت یار 0774609095
خپرندوی : میهن خپرندویه ټولنه
چاپشمېر : ۵۰۰۰ ټوکه
چاپ کال : ۱۴۰۲ ل.ل / 2023م
د چاپ حقوق له خپرندویې ټولنې سره خوندي دي!
د ترلاسه کولو پته:
ننګرهار: میهن کتابپلورنځی، اسحاق زی مارکېټ، لاندینی منزل، جلال اباد ښار.
اړیکشمېرې: ۰۷۸۸۵۲۹۱۹۴ /۰۰۹۲-۳۲۱۹۸۹۵۶۲۱

ډالۍ!

احمد ولید ته، چې د ترافیکي پېښې له امله یې
ځوان پلار او تره له لاسه ورکړل!!

محمد اصف صادق

لړ لیک

په عامه واټونو د تګ او راتګ اصول ۲
د موټرو له واټ څخه ګټه اخیستنه ۴
موټر تلونکي سرک ته ور ننوتل او د و لارې له حال څخه حرکت پیل کول ۷
په څلورو لارو کې د موټرونو ترتیب له ښي څخه چپ لورې ته په اوړېدو کې ۸
د عرادې تاوول او شاته حرکت (ریورس) ۱۰
د لومړیتوب د حق تنظیم په سرکونو کې ۱۱
نورې قاعدې د لومړیتوب د حق په اړه ۱۶
د لېږدونکو وسیلو تېزوالی (سرعت) ۱۸
د لېږدونکو وسیلو ترمنځ فاصله ۲۰
مخکې کېدل ۲۱
نقلیه وسیلو ته لار ور کول د څنګ له خوا او ټول هغه حالات چې لار ورکول پکې منع دي ۲۴
ځانګړې ترافیکي وضع ۲۶
د لېږدونکو وسیلو ودرول او پارکینګ ۲۷
لومړی: ودرول (دمه) ۲۷
دویم: پارکینګ ۲۸
په لاندې ځایونو کې پارکینګ منع دی ۳۱
د چلونکو دنده په هغه حال کې چې په عامه واټونو، څه تخنیکي ستونزه ورته رامنځته شي ۳۴
اول ۳۴
دویم ۳۴
دریم ۳۵
د خبر ورکولو له وسیلو څخه ګټه اخیستل ۳۵
د نقلیه وسیلو د څراغونو څخه کار اخیستل ۳۶
له څراغونو څخه د کار اخیستلو وختونه ۳۸
له عامه لېږدونکو وسیلو څخه ګټه اخیستل ۴۱
د خلکو وړل او راوړل ۴۴
د لېږدونکو وسیلو بار وړل ۴۵
د چلونکي او کلنډر دندې ۴۷
۱ - د چلولو جواز ۴۷
۲ - جواز سیر ۴۷
موټر چلونکی د لاندې دندو درلودونکی دی ۴۷
په لاندې حالاتو کې چلونکی د چلولو اجازه په عامه واټ نه لري ۴۹
د بایسیکل چلونکی لاندې دندې لري ۵۰
د لاسي او حیواني کراچیو د چلونکو دندې ۵۳
پیدل تلونکو لپاره د تللو اصول ۵۳
د پیاده تللو تاکلې برخې (پیاده رو) ۵۷
د حیواناتو ګډون د ترافیکو په جریان کې ۵۸
د ترافیکي پېښې د رامنځته کېدو په حال کې دندې ۵۸
د غیر فعالو عرادو کشول د واټ له مخ ۶۰
ځانګړي امتیازونه ۶۱
په عامه سرکونو د خنډونو د رامنځته کېدو څخه مخنیوی ۶۱
د ترافیکي قانون څخه د سرغړونې په حال کې تنبیهي جزاګانې ۶۲
د موټر چلولو جواز (د ډرېور لایسنس) هغه خلکو ته ور کول کېږي، چې لاندې شرایط ولري ۶۳
د درېیمې مادې له مخې د جواز سیر پورې اړوند احکام ۶۴
د اتمې مادې له مخې د جواز سیر احکام ۶۵
دویمه برخه ۶۵
اشارې او ترافیکي نښې او جوړښتونه ۶۵
د ترافیک پولیس اشاره ۶۵
بریښنایي اشاره (برقي سګنال) ۶۶
د ترافیکي نښو او جوړښتونو توضیحات ۶۶
لومړی – اخطاریه نښې ۶۶
دویم – د لومړیتوب د حق ښودونکي څراغونه ۶۸
دریم – منع کوونکې نښې ۷۰
څلورم – لارښوونکې نښې (امرونه) ۷۲
پینځم – لارښوونکې نښې (مالومات ورکوونکې) ۷۳
اووم – ترافیکي جوړښتونه ۷۸
اتم – د واټ په سر لیکې ۷۹
د سیر او حرکت د مقررې پیوسته جدول ۱۰۰

مقدمه

لکه څرنګه چې ښاغلو چلوونکو ته دا ښه ښکاره ده، چې که د قانون سره سم حرکت د واټ پر مخ شي، نو نه دا چې ترافيکي پېښې به يې کمې کړې وي، بلکې له منځه به يې يوسي. پرله پسې خپل وطنوال له ډېرو خطرونو او تاوانونو څخه ساتي.

۲۳ کلنو جګړو د ترافيکو په جوړښت باندې خپل اغېز پرېښی، سره د دې هم که يو چلونکی خپله ايماني او ملي دنده تر سره کوي، بيا هم ډېرې ستونزې شته.

که مونږ پورې ستونزې لکه جګړې، غلاګانې، ناروغی ... نا ليدلې وګڼو او يوازې د ترافيکي پېښو څخه رامنځته کېدونکې ستونزې په اوسط ډول وشمېرو، نو د ټول افغانستان په سطحه د هرو دوو ورځو په دوران کې يو تن د ترافيکي پېښو له امله مري دا په مياشت کې ۱۵ تنه کېږي، په کال کې ۱۸۰ تنه شو. نو دا ستونزه بايد وړه ونه ګڼل شي، دا اوس هم (په وروستی لسيزه کې هم) دا ستونزه وړه ګڼل کېږي د افغانستان د انتقالي دورې په پيل کېدو سره د با احساسه موټر چلونکو د ترافيکو د لارښونې په اړه د يوې ټولګې ډېره زياته غوښتنه کوله، چې د دې ستونزې د ختمولو لپاره يې د ګاونډي هېواد د ترافيکو معلوماتي کتابونو ته مخه کړه او دا د افغانستان د ترافيکو سره مخالف و، نو ډېرې نورې ستونزې يې وزېږولې. په داسې حال کې چې يو موټر چلونکی د ترافيکي معلوماتو په اړه پوره تخنيکي پوهې ته اړتيا لري، په دې برخه کې د (ترافيکو پورې اړوند معلوماتو) ښاغلي سمونمل جيلاني وردګ ډېره هڅه کړې، چې د کابل د ترافيکو مديريت يې د هڅو قدرداني کوي، نور برياليتوبونه يې د ترافيکو په نورو برخو کې غواړو او د ښاغلو موټر چلونکو څخه يې هيله کوو، چې له دې کتاب څخه ګټه واخلي، ځان او نور وطنوال له خطر سره مخ نه کړي او د واټ په ترافيکو کې ستونزې رامنځته نه کړي.

په درنښت

سمونمل محمد شفيق

د کابل د ترافيکو عمومي مدير

پښتو ژباړه: محمد اصف صادق

څه ډول کولا شو، د ترافيکي پېښې څخه مخنيوی وکړو؟

په عامه واټونو د تګ او راتګ اصول

د سرکونو په سر د ترافيکو لپاره اساسي اصل

د سرک په ترافيکو کې ګډون همېشني احتياط او متقابله پاملرنه غواړي د سرکونو د ترافيکو د قانون د شلمې مادې له مخې ټول ترانسپورت او هغه ادارې چې نقليه وسايط په کار اچوي، مجبور دي، چې د تګ او راتګ اصول په داسې ډول عملي کړي، چې د خلکو ژوند له زيان سره مخ نه کړي او خلکو ته زيان و نه رسوي.

هر کله چې د ترافيکو ګډونوال دغه اصل په نظر کې ونيسي، نو له ډېرو خطرونو څخه به بچ شو او په دغه ډول به مو خپله قانوني دنده هو! انساني وجيبه ترسره کړې وي.

د تګ او راتګ د مقررې د درېيمې مادې له مخې د تګ او راتګ ګډونوال بايد داسې په سرکونو حرکت وکړي، چې لاندې خبرې په پام کې ولري.

اول - نور له خطر سره مه مخ کوئ: لکه، تېز حرکت کول، د نورو سره په مخامخ کېدو کې خپل څراغونه نه ډيم کول، د نورو د تګ لاره پرې کول په ناڅاپي ډول، په څلور لارو کې د لومړيتوب حق ته پاملرنه نه کول، په څلور لارو کې مخکې کېدل، د ودرېدلو په وخت کې په ناڅاپي ډول ودرېدل او دروازه پرانېستل بې له دې چې شاته مو د نورو موټرونو يا نورو عرادو راتګ ته پام کړی وي، د پياده روونو او دمه ځايونو مخ ته ودرېدل...

دویم-نور مه زیانمن کوئ؛ لکه: د نورو کالي د تېز تګ له امله ککړول، د پارکینګ په وخت کې د نورو خلکو زیانمن کول د بې ځایه ودرېدو له امله...

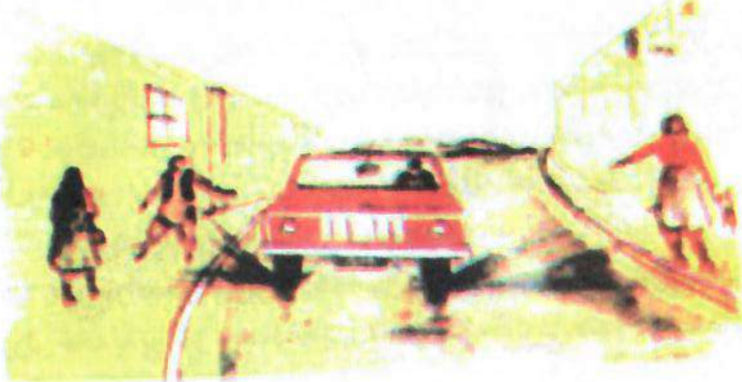

درېیم - د نور مخنیوی مه کوئ؛ لکه: د موسسو، دفترونو او ځینو کورونو مخ ته خپل موټر مه دروئ. داسې چې د هغوی د تګ لاره بنده کړئ، د موسسو او دفترونو مخ ته ورو او د سرک په منځ حرکت کوئ، د پارکینګ په وخت کې د نورو د موټرونو مخه مه نیسئ، موټر د تاوولو په وخت کې بې له دې چې د ترافیکو نورو اړخونو ته پاملرنه وکړي.....

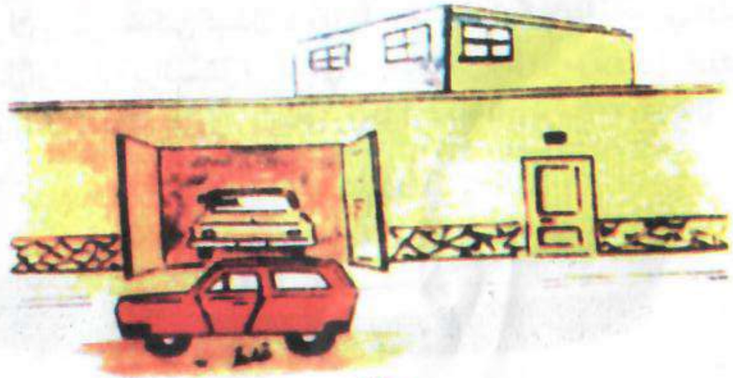

څلورم - نور مه تنګوئ؛ لکه: بې ځای هوا بې دلیله هارن مه کوئ، په ځانګړې ډول د شپې له لورې د کورونو تر څنګ، د روغتونونو او نورو دفترونو تر څنګ په تېزه هارن کول، د کورونو دروازه کې هارن کول، د موټر دروازه په تېزه وهل، د موټر بې حده تېز غږ، (کله چې سلنسر د نیمګړتیا درلودونکی وي) د سلنسر څخه دود وتل.

د موټرو له واټ څخه ګټه اخیستنه

د افغانستان د ترافیکو د قانون د نولسمې مادې په اساس په افغانستان کې موټرونه په ښي لاس ځي.

۱ - نقلیه وسایط کله چې د یو سرکه دوه لورو ته د حرکت لپاره ګټه اخیستل کېږي، نو باید د سرک ښي لاس ته ولاړ شو.

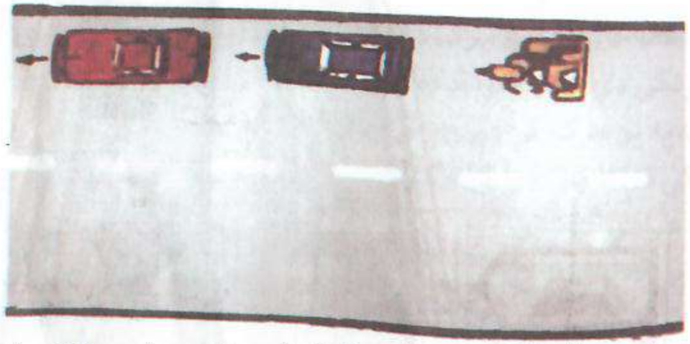

۲ - په داسې حالاتو کې چې بل موټر ته لار ورکوو، څو مخکې شي او سیمه داسې وي، چې د راتلونکې لارې په اړه کره معلومات نه کېږي؛

لکه: غریزې سیمې، تونل، مخ په لوړه یا مخ په ځوړه، په تاوکښ کې ... باید تر اخري حده د سرک له ښي خوا څخه کټه واخلو.

۳ - د خط السیر(د تګ لاره) بدلول، دغه وخت که د شا له ښیښې (د عقب ښیښې) څخه کار واخلو، نو شاته راتلونکی موټر مو له خطر څخه بچ کړی.

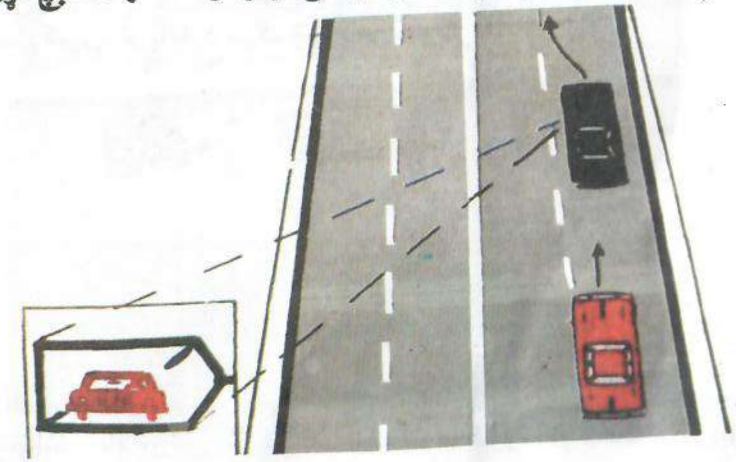

۴ - هغه وسایط که موټر داره وي، یا بې موټره چې د ۳۰ کیلو متره في ساعت رفتار څخه لږ ساعت ولري، نو باید د سرک د ښي خوا څخه کار واخلي؛ لکه لاسي کراچۍ، د حیواناتو ګاډی، ... او د امکان تر حده په هغه سیمه کې چې ډېر رش وي، نو فرعي لارو څخه کار واخلئ، که فرعي لاره نه وي، نو تر ټولو ښي خوا ته ولاړ شئ.

۵ - په یو اړخیزه لارو کې یوازې له هغې ساحې څخه کار واخلئ، چې د یو اړخیزې لارې ښودنه کوي

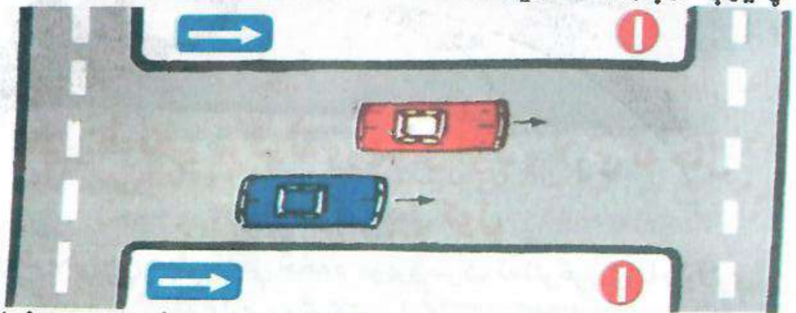

٦ - کله چې یو سرک یوې خوا ته هم د لیکو پواسطه په څو برخو وېشل شوی وي، نو د لیکو په منځ کې حرکت کوئ او د ښي لورې څخه کار اخلي

۷ - په هغه حال کې چې سرک د تیرو او نورو ټاپو پواسطه نښه شوی وي، نو چلونکی دې له ښي خوا څخه کار اخلي.

۸ - که په یو سرک کې د ډېرې برخې د لیکو پواسطه جوړې شوې وي، نو چلونکی دې له ښي خوا څخه کار اخلي او د ښي خوا عراده نسبت د چپې خوا له عرادې څخه ورو وي، چپ لورې ته حرکت په ورو ورو ډېرېږي، د دې لپاره چې له نورو مخکې شي. هر کله چې رش وي او موټرونه ورو حرکت کوي، نو د ښي خوا موټر په نسبت د چپې خوا تېز حرکت کوي.

۹ - د خپل لورې بدلول د موټرو په سرک یوازې هغه وخت کېدای شي، چې موږ پوه شو، چې نورو چلونکو ته زیان نه وي، د لورې بدلولو په وخت

کې چلونکی مکلف دی، چې د اشارو او نورو وسایلو پواسطه د خپل لورې بدلولو په اړه نورو چلونکو ته مالومات ورکړي. هغه ترافیک چې چپ لورې ته دي، لومړی باید د خپل ښي لورې ترافیکو ته د تېرېدو اجازه ورکړي او بیا وروسته ښی لورې ته ولاړ شي.

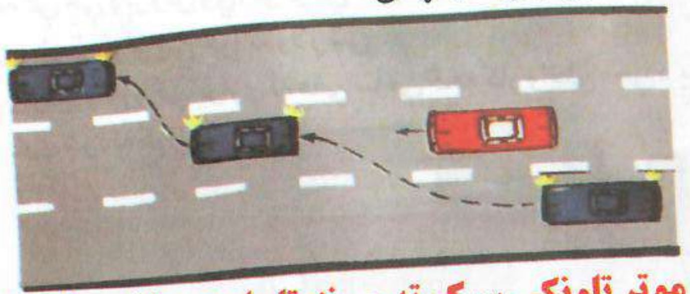

موټر تلونکي سرک ته ور ننوتل او د و لاړې له حال څخه حرکت پیل کول

هغه چلونکی چې د بلې برخې څخه د موټرو سرک ته ننوځي،ي یا د ولاړې له حال څخه د سرک له غاړې په حرکت پیل کوي، مکلف دی، چې روانو عرادو ته د تګ اجازه ورکړي، وروسته له دې باید خپله اشاره ولګوي او د شا په ښیښه کې وګوري او حرکت ته ادامه ورکړي، د اړتیا په وخت کې باید د یو نفر پواسطه لارښوونه هم ورته وشي.

په څلورو لارو کې د موټرونو ترتیب له ښي څخه چپ لورې ته په اوړېدو کې

۱ - چلونکی باید د څلور لارې څخه په ډېره فاصله کې د څلور لارې په لومړي سر کې، د لیکو او اشارو پواسطه ځان پوره باوري کړي، چې بې له کوم خنډ او زیان څخه د څلور لارې واوړېدی شي.

۲ - ښي لورې ته تاوېدونکی چلونکی باید د سرک له ښي لورې څخه کار واخلي او ښي لورې ته اشاره ولګوي، خو کله چې ترافیک د ودرېدو اشاره وکړي، یا ترافیکي اشاره سره وي، نو د سپینو لیکو تر څنګ دې ودرېږي او مخامخ تلونکو بایسیکل چلونکو ته دې د تګ اجازه ورکړي.

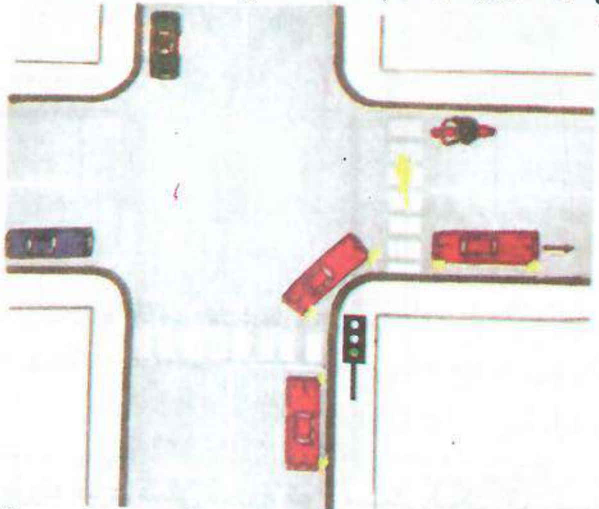

۳ - بیا دې په یوه وړه زاویه ښي لورې ته تاو شي، په داسې حال کې چې د سرک په مخ د پیدل تلونکو خلکو مسیر روان وي، نو هغوی ته دې د تېرېدو اجازه ورکړي، څو خپل حرکت ته ادامه ورکړي.

۴- هغه چلونکي چې مخامخ حرکت کوي، هغوی دې خپل موټر په داسې حال کې چې په سرک یې د تللو امکان وي، نو خپله عراده دې د منځ په لیکه برابره کړي او د ترافیکو د نښو او اشارو مراعت دې وکړي.

۵ - هغه چلونکی چې چپ لورې ته تاوېږي، نو لاندې ټکي دې په پام کې ونیسي:

الف – د خپلې عرادې د چپې خوا اشاره دې ولګوي.

ب – د عقب په ښیښه کې دې خپل ټول اړخونه وڅاري، څو بل کوم داسې موټر نه وي، چې له دې څخه مخکې کېږي.

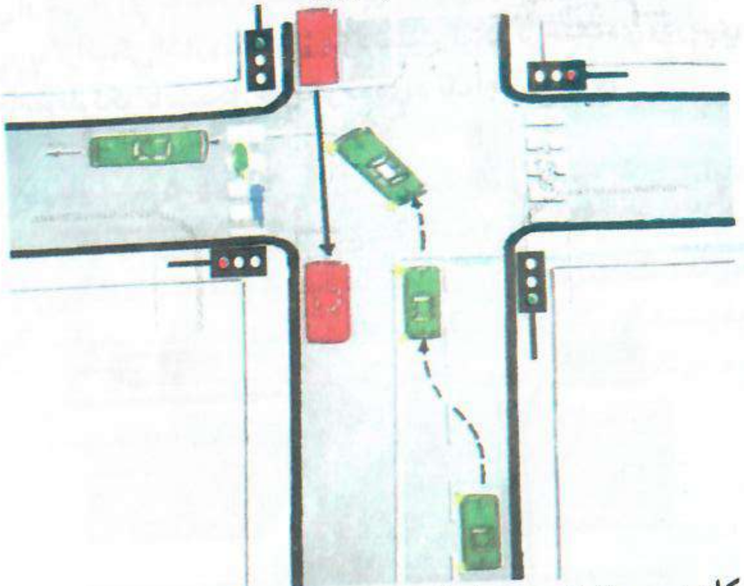

ج – کله چې پورته خبرې عملي شوې، نو د سپینې لیکې تر رسېدو دې خپل موټر ودروي، مخامخ ترافیک دې وڅاري، ښي لور ته تلونکو موټرونو ته دې د تللو اجازه ورکړي.

د– په یوه پراخه زاویه دې چپ لور ته تاو شي او په پیاده رو تلونکو کسانو ته دې د تللو اجازه ورکړي.

هـ– په داسې څلور لارو کې چې ډېر پراخه وي، بې له دې چې لویه دایره جوړه کړو، کولی شو، په لنډ ډول تاو شو او له تاوېدو څخه وروسته ځان په منظم ډول ښي لور ته برابر کړو.

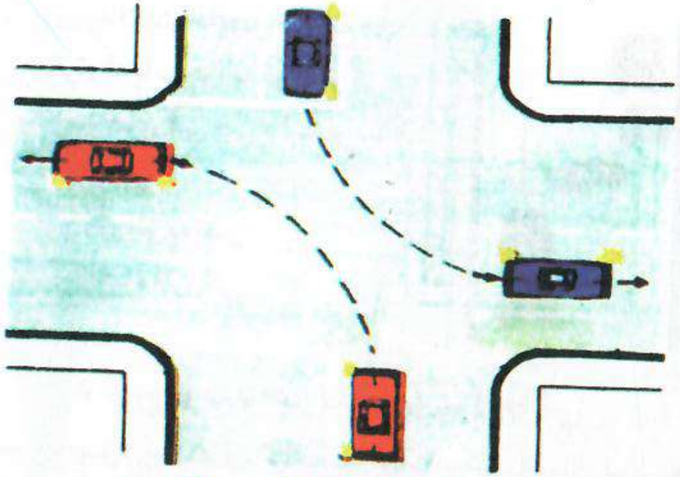

د عرادې تاوول او شاته حرکت (ریورس)

تاوول او شاته تګ باید داسې ترسره شي، چې ترافیکي جریان و نه درېږي او له زیان سره هم مخ نه شي. د تاوولو په وخت کې باید نورو ترافیکو ته اشاره ورکړل شي، روان ترافیک د مخکې والي حق لري، د اړتیا په وخت کې باید حرکت تم کړل شي او وروسته له دې چې بیا حالت برابر شي، بې له زیانه حرکت وکړي.

لارۍ او نور غټ موټرونه؛ لکه بکسونه... باید د تاوېدو او شاته تګ په وخت کې د یو تن ګمارل شوي له خوا (کلنډر) ډریور ته اشاره وکړل شي.

د عرادو تاوول په لاندې ځایونو کې منع دي:

- د پلونو له پاس هوا په تونلونو کې.
- په هغه ځای کې چې د لیدلو ساحه محدوده وي.
- د پیاده روونو په نښو.
- په یو اړخیزه لارو کې.

د لومړیتوب د حق تنظیم په سرکونو کې

د لومړیتوب حق د پولیسو، ترافیکو او ترافیکي اشارو پواسطه تنظیمېږي. د هغې مراعت کول په ترتیب سره په هر چا لازم دي.

اول – د ترافیک پولیس پواسطه د لومړیتوب د حق تنظیم

د ترافیک اشاره په نورو ټولو نښو او اشارو لومړۍ ده، چې د ترافیکو په جریان کې شامل ټول یې په مراعت کولو مکلف دي، د ترافیک پولیس پواسطه د هغه د بدن د غړو، ډنډې، لاس پواسطه د ودرېدو اشاره کوي، چې لاندې مفهومونه لري:

الف-کله چې دواړه غاړو ته سرک سره سم خپل لاسونه پراخه کړي، چلونکي کولی شي، دواړو خواوو ته حرکت وکړي، دا په اصل کې د ترافیکو د شنې اشارې سره ورته ده.

ب- د یو لاس د پورته کولو په حال کې:

هغه وسایط چې د حرکت په حال کې دي، ودرېږي، هغه چې روان دي، د چوک څخه ځي او څلور لارې خالي کوي او هغه چې ولاړ دي، ځان حرکت ته تیاروي، دا ډول اشاره د ترافیکو د ژیړې اشارې سره ورته ده.

ج- کله چې خپل دواړه لاسونه د حرکت مخ ته پراخه کړي، دا د دې مانا لري، چې دواړو غاړو ته حرکت منع دی.

دا ډول اشاره د ترافیکو د سرې اشارې مانا لري.

د- هر کله چې ترافیک په خپل لاس کې داسې اشاره وکړي، چې دواړه لاسونه یې د قایمې زاویې په ډول

شکل غوره کړي، دا د دې مانا لري، چې د بدن د ښا لورې او د لاسونو د ښا لورې ته دې حرکت بند کړل شي، يوازې د لاس د اوږدوالي سره د حرکت کولو اجازه شته.

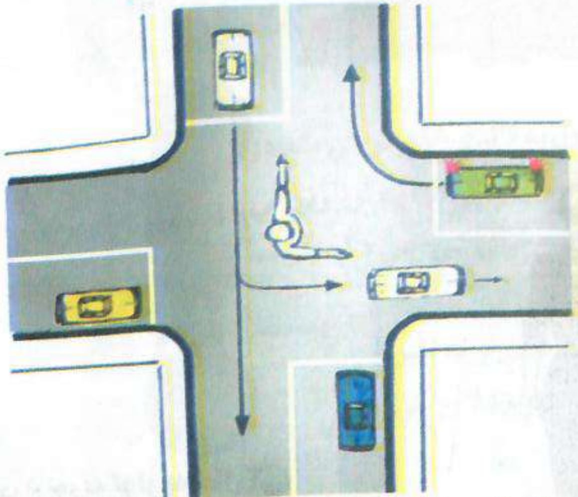

هـ- د چورک(شپيلی) پواسطه غږ کول د دې مانا لري، چې د ترافيکو ټولو ګډونوالو ته خبر ورکړل شي او يا د حرکت د لورې د بدلولو مانا هم لري، دا د دې لپاره وي، چې خلک ځان اماده کړي.

دويم: د برقي اشارو پواسطه د لومړيتوب د حق تنظيم(برقي سګنال).

برقي اشاره په نورو ټولو ترافيکي نښو مخکيوالی لري، چې لاندې مفهوم لري:

الف- شنه اشاره د حرکت مانا لري(سړک خلاص دی).

ب- ژيړه اشاره دقت او پاملرنه ياني:

- د هغه خلکو لپاره چې روان وي، بايد ودرېږي.

- د هغو لپاره چې ولاړ وي، د حرکت کولو مانا لري.

- د هغو خلکو لپاره چې په څلور لارې کې دي، دا مانا لري، چې څلور لارې خالي کړي.

ج- د ژيړې اشارې لګول او مړه کول دا مانا لري، چې احتياط په کار دی، خو د احتياط سره د تېرېدو اجازه هم شته.

د- سره اشاره د موټرونو د ودرېدو او د حرکت د منع مانا لري.

هـ- کله چې سره ژيړه اشارې په ګډه سره لګېدلې وي، نو د دې مانا لري، چې د حرکت اجازه نشته، خو بايد پوه شو، چې د شنې اشارې د لګېدو وخت را لنډ شوی.

و- هر کله چې په ترافيکي اشارو کې د تير(غشي) په څېر نښه وي، نو يوازې د تير(غشي) سره سم د حرکت اجازه شته.

ز- په داسې حال کې چې د غشي اشاره شنه وي، سره له دې چې سره اشاره هم لګېدلې وي، نو د شنه غشي د لورې سره د حرکت اجازه شته. البته په دغه وخت کې د ټولو ګډونوالو د لومړيتوب حق مراعت شي.

ح- د پيدل تلونکو خلکو د تګ د تنظيم لپاره په شنه اشاره کې د انسان د بدن ته ورته نښه وي، پياده تلونکي هغه وخت حرکت کولی شي، چې اشاره شنه وي.

ط- کله چې ژيړه ګل او بل کېږي، يا خرابه شي، نو د لومړيتوب حق د ښي خوا دی، نه د چپه خوا.

ی- هر کله چې د پياده تلونکو اشاره ګل او بل کېږي، دا مانا لري، چې اوس اشاره سره کېږي، هر څومره چې ژر کېږي، بايد څلور لارې پرېږدي.

الف | ب | د | هـ

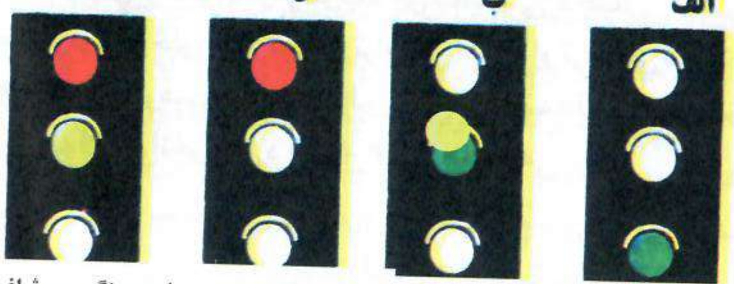

شين رنګ څراغ | ژيړ رنګ څراغ | سور رنګه څراغ | د سور او ژيړ رنګ سره څراغ

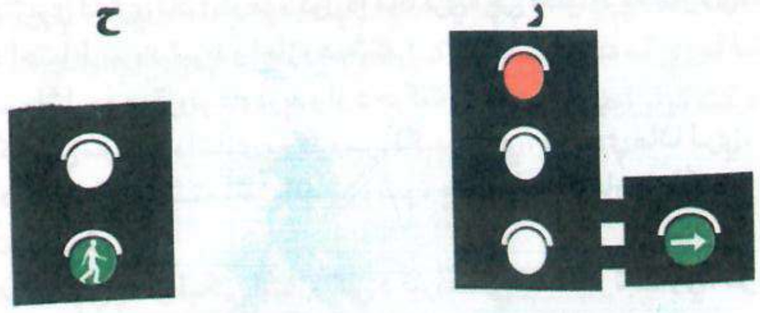

شين غشى له سور څراغ سره — د پياده رو شين څراغ

دریم: د ترافيکي ښنو پواسطه د لومړيتوب د حق تنظيم

په څلور لارو او سرکونو کې ځينې ترافيکي ښنې دي، چې چلونکي بايد د هغې په مراعت کولو د لومړيتوب حق وپيژني.

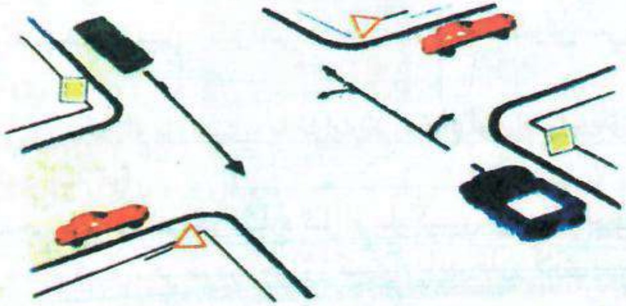

څلورم: د قاعدې له مخې د لومړيتوب د حق تنظيم (ښي په چپ)

په هغو سرکونو او څلور لارو کې چې ترافيکي اشارې او ترافيکي ښنې نه وي، نو چلونکي پوهيږي، چې د ښي لورې وسايطو ته د لومړيتوب حق دی، لکه په لاندې انځور کې د ۱ - ۲ - ۳ موټرو ښودنه.

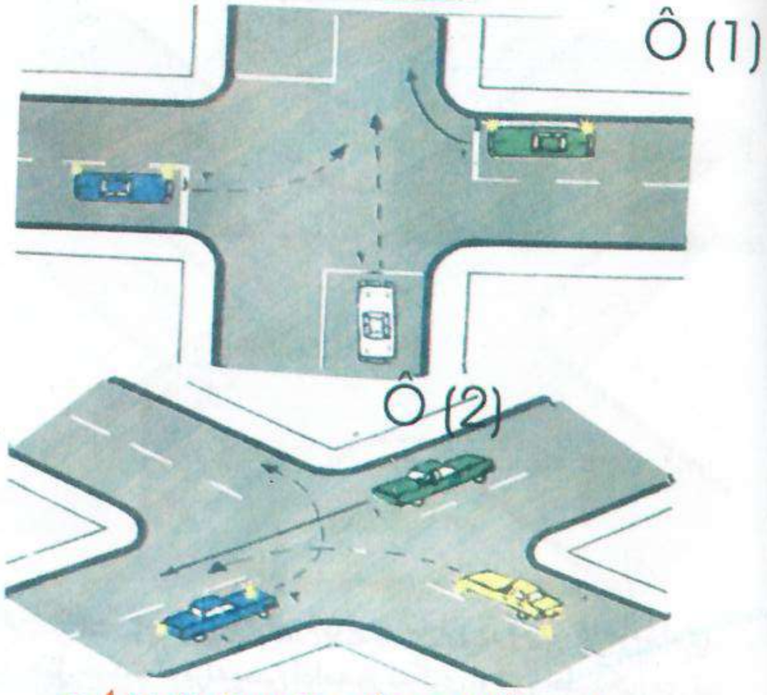

نورې قاعدې د لومړيتوب د حق په اړه

۱- کله چې چلونکی څلور لارو ته ورسيږي او حرکت پرېږدي، نو د ترافيکو نورو ګډونوالو ته دې په واضحه ډول مالومات ورکړي، چې حرکت پرېږدي او کله چې بيا په حرکت پيل کوي، نو خپل مخ ته ټول ترافيکي حالت دې وڅيړي او بيا دې په حرکت پيل وکړي.

۲- کله چې ودرېدلو ته د چلونکي اړتيا وي، نو يا خو دې په سپينه ليکه باندې ودريږي، کومه چې د ودرېدو لپاره جوړه شوې او يا دې د سرک په هغه برخه ودريږي، چې پراخه وي او د ليدلو پراخه ساحه ولري، څو د ترافيکو مخ ته د سرک د بندېدو لامل نه شي.

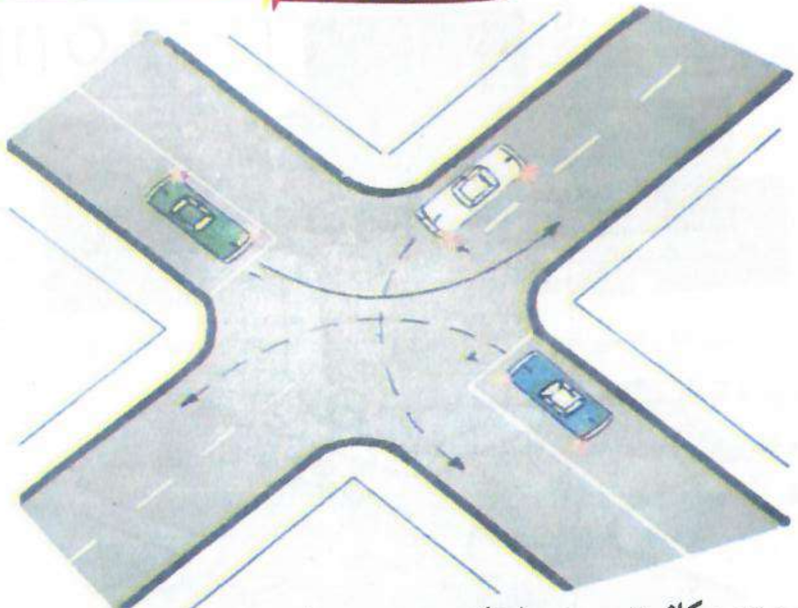

۳– د دې مکلفيت چې هر چلونکی دې نورو ته لار ورکړي، دا مانا لري، چې بايد خپل حرکت ته پرله پسې ادامه ور نه کړي او نور چلونکي دې تـه اړ نه کړي، چې پـه ناڅاپي ډول خپـل لوری بـدل کړي يا پـه ناڅاپي ډول سرعت ډېر کړي.

۴– د لومړيتوب حق د هر ډول وسيلو لپاره يو شان دی(دا مانا چې يو پـه بل غوره والی د موټر د ډول او د موټر د مالک د رتبې له امله نـه دی، مګر دا چې په امنيتي لحاظ ورته لومړيتوب ورکړل شوی وي.)

۵– هغه چلونکي چې له پټيو، څنګلونو، شخصي ځمکو، کورونو د تيلو له ټانګ او نورو برخو څخه سرک ته راننه وځي، نو دمه دې وکړي او په واټ روانو وسيلو ته دې د مخکي والي حق ورکړي.

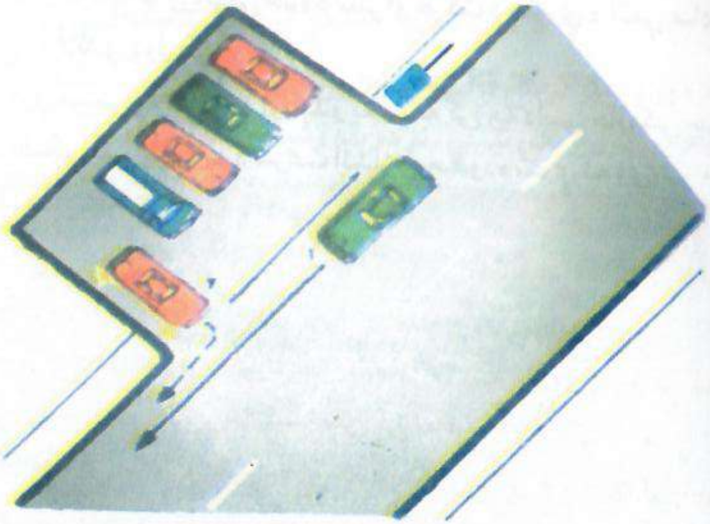

د لېږدونکو وسيلو تېزوالی(سرعت)

۱– چلونکی بايد د خپلې وسيلې سرعت دومره ولري، چې پـه هر حال کې يې قابو کړل شي او د اړتيا په وخت کې وکولی شي، چې ويې دروي. د موټرونو رفتار او سرعت بايد د ترافيکي حالـت، د هـوا حالـت، د سرک جوړښت او ځانګړنه، د چلونکي جسمي او ذهني وړتيـا، د موټر تخنيکي جوړښت ... سره برابر وي، ياني پورته خبرو تـه بايـد وکتـل شـي او د هغـې سره سم د موټر سرعت برابر کړو، لکه د اورښت په وخت کې، کله چې واوره ورېږي، يا باد وي او کله چې واټ خراب وي، نو بايد ورو حرکت وشي.

۲– چلونکي بايد د خپلې واسطې سرعت دومره اندازه کې ولري، چې کلـه ساحه وګوري، نو ويې درولی شي.

۳ – چلونکي بايد بې له کومې اړتيـا دومـره ورو حرکـت ونـه کـړي، چې د ترافيکو د ودرېدو لامل شي.

د موټرونو سرعت تر وروستي حده د سير او حرکت د مقررې د اتمې مادې له مخې په لاندې ډول دی:

– د ښاري سيمې په منځ او د اوسېدو په سيمه کې (په داسې حال کې چې که د ترافيکي نښو پواسطه د سرعت اندازه محدوده شوې نه وي) نو ۵۰ کيلومتره في ساعت سرعت بايد وي.

– د ښاري سيمو څخه بهر او د اوسېدو له سيمې څخه بهر (په شاه راه او سيمه ييزو سرکونو کې)

الف– موټر سايکل، موټر، لارۍ، بس هغه چې وزن يې تر درې نيم ټنو ته رسېږي، وروستی سرعت يې ۹۰ کيلو متره في ساعت دی.

ب– موټر هغه چې بادۍ ور پورې وي، هغه بار وړونکي چې وزن يې تر درې نيم ټنو زيات وي، وروستی سرعت يې ۷۰ کيلو متره في ساعت دی.

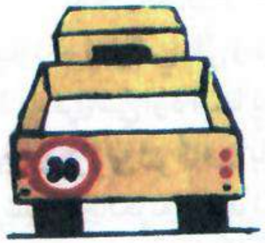

– د ترافيکو اداره کولی شي، د موټر په شا د تختې پواسطه د اړتيا له مخې د موټر سرعت اندازه وليکي.

– تېز چلول د ستړيا په وخت کې او کله چې له خوبه پاڅېدلي يوو، کله برکونه کمزوري وي، د خوبه تيرونو سره او له ډېر بار سره د چپه کېدو لامل کېږي، يا د واټ څخه د بې لارې کېدو لامل کېږي، چې ډېره بده پېښه به په ځان پسې ولري.

– چلونکی بايد پوه وي له دې چې د امنيتي اصولو له امله په اجباري ډول يا د ترافيکي قانون له مخې په ناڅاپي ډول بريک نيولو ته اړ شي، بريک ونيسي.

د لېږدونکو وسيلو ترمنځ فاصله

۱– د دوو وسيلو ترمنځ فاصله اصولاً بايد دومره وي، چې د مخکې وسيله په ناڅاپي ډول بريک ونيسي، نو دويمه وسيله ورسره ټکر و نه کړي.

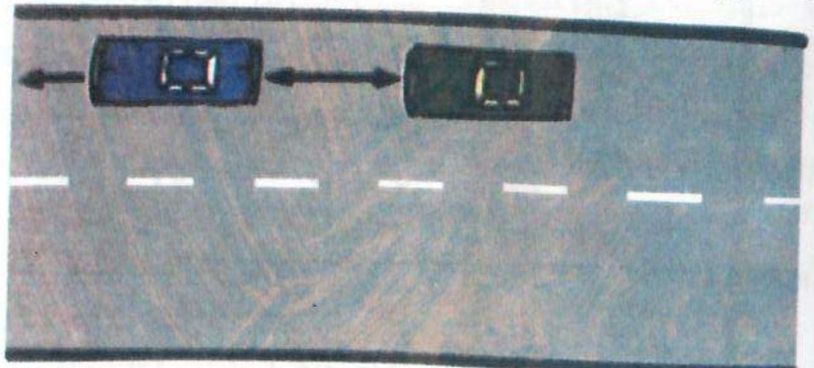

۲– امنيتي فاصله د نقليه وسيلو ترمنځ په اطرافي او له ښاره بهر سيمو کې د سرعت سره متناسبه ټاکل کېږي، ياني که سرعت ډېر وي، نو فاصله هم ډېر، خو که سرعت کم وي، نو فاصله هم کمه پرېښودل کېږي.

۳– د ښاري سيمو څخه بهر، بار وړونکې وسيلې هغه چې وزن يې له درې نيم ټنو څخه زيات وي او هغه نقليه وسيلې چې اوږدوالی يې تر ۷ مترو رسېږي، د مخکې له موټر څخه بايد دومره فاصله ولري، چې د شا له خوا يې که بل موټر ور څخه مخکې کېږي، نو په اسانۍ سره د مخې په خالي ځای کې ننه وتلی شي.

مخکې کېدل

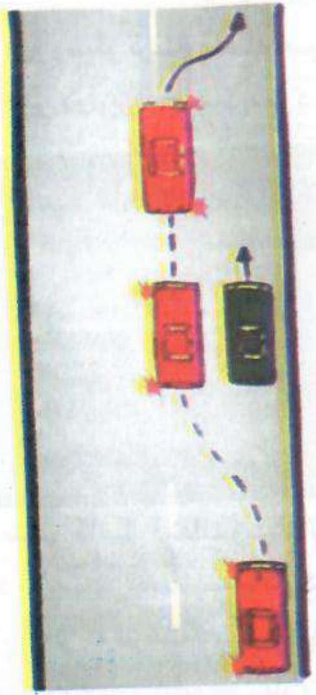

۱ – مخکې کېدل له چپې غاړې تر سره کېږي.

۲– په مخکې کېدو کې لاندې ټکي په پام کې ونيسئ.

– مخکې لـه دې چې لـه نورو مخکې شو، بايد د عقب په ښيښه کې ووينو، څو بل کوم چلونکی لـه موږ څخه د مخکې کېدو په حال کې نه وي.

– کله چې لـه خپل حد څخه وځو، نو بايد د څنګ د اشارې پواسطه شاته خلکو ته وښايو، چې ښي لورې تـه تاوېږو. (د ښي لورې د تاوېدو اشاره بايد ولګوو.)

– هغه موټر چې ور څخه مخکې کېږو، ځان د سرک ښي خوا کې داسې برابروي، چې د مخکې کېدونکي عرادې لپاره د مخکې کېدو چانس ښه برابر شي.

– د مخکې کېدو پـه وخت کې بايد د دوو عرادو ترمنځ چې يو لـه بله مخکې کېږي، کافي امنيتي فاصله په منځ کې موجوده وي.

– د ښار څخه په بهر سيمو کې کله چې مخکې کېږي، نو بايد مخامخ موټرو تـه د اشارې د (ډيم او فول) کولـو او يـا د هارن(ارنـډ) پواسطه مالومات ورکړو او د اشارې پواسطه بايد هغه تر اغېزې لاندې نه کړو.

– په ښاري سيمو کې د چراغ او هارن څخه د کار اخيستلو پواسطه چې شپه وي او د بل چا د زيانمن کېدو چانس نه وي، کولی شو، د چراغ د اشارې پواسطه يې خبر کړو.

– هغه وسيله چې ور څخه مخکې کېږو، د مخکې کېدو په وخت کې اجازه نه لري، چې خپل سرعت ته زياتوالی ورکړي.

– کله چې څوک مخکې شي، نو وروسته له دې چې ښه ډېر مخکې تللی وي، د ښي اشارې د لګولو څخه وروسته بايد ځان ښي لورې ته برابر کړي.

۳– هر کله چې کومه وسيله خپل د چپ لورې اشاره ولګوي او ځان هماغه لورې ته برابر کړي، نو د ښي خوا څخه يې بايد مخکې شو.

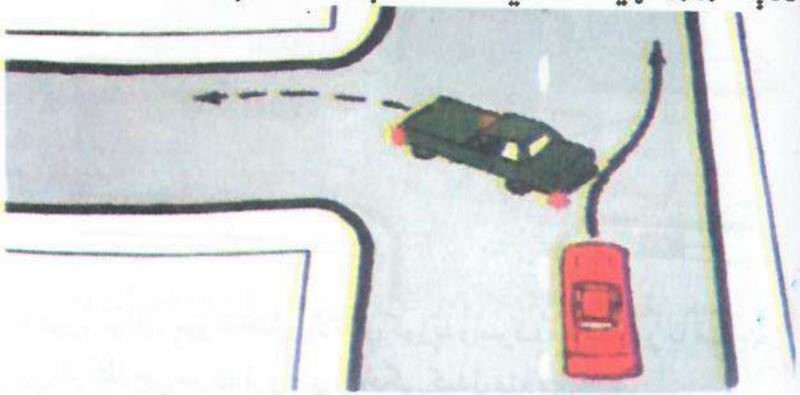

۴– مخکې کېدل هغه وخت اجازه لري، چې مخکې خوا مو ښه ليدلې وي او د مخکې کېدو په وخت کې د مخامخ لورې ترافيکو ته کوم زيان نه رسېږي. دغه راز موږ بايد هغه وخت لـه بلې عرادې څخه مخکې شو، چې زموږ سرعت د هغې عرادې څخه ډېر وي، له کومې چې مخکې کېږو.

۵– هر کله چې بار وړونکي درانه موټرونه چې ورو حرکت کوي، په شاوخوا اطرافي سرکونو کې د موټرونو له کتار سره برابر شي، چې ور څخه مخکې

کېږي، نو بايد د سرک ښي خوا ته ځان برابر کړي او ودرېږي، څو ټول کتار ور څخه مخکې شي.

٦- مخکې کېدل په لاندې حالاتو کې منع دي:

– هغه ځای کې چې د مخکې کېدو د منعې نښې موجوده وي.

– هغه وخت چې ترافيکي حالت واضحه نه وي.

– هغه وخت چې د ليدو ساحه واضح هوا کافي نه وي.

– په څلورو لارو کې مخکې کېدل اصولاً منع دي، خو کله چې د ترافيکو شنه اشاره لګېدلې وي او يا د مخکې کېدو نښې (١-٢) يا (الف ٣-٢) وي، نو د مخکې کېدلو اجازه شته.

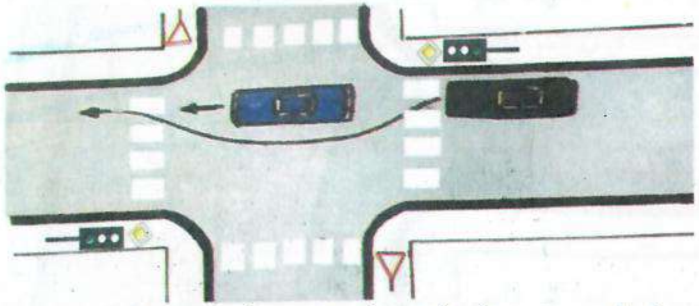

– په موړ، تونل، پورته ختلو، لاندې کوزېدو (سرک مخ په ځوړ يا مخ په لوړ وي) او کله چې سرک نرى وي، مخکې کېدل منع دي.

– د هوا د خرابو حالاتو يا د غبار په وخت کې او کله چې اورښت وي، مخکې کېدل منع دي.

– په داسې حال کې چې بله عراده هم د مخکې کېدو په حال کې وي.

نقليه وسيلو ته لار ور کول د څنګ له خوا او ټول هغه حالات چې لار ورکول پکې منع دي

١ – کله چې بلې وسيلې ته لاره ور کول کېږي، نو بايد په ښي لورې حرکت وکړو.

که د واټ د کم عرض له امله يا د کوم خنډ له امله بل چا ته لار نه شو ور کولی، نو چلونکي بايد ځان د واټ ښي لورې ته برابر کړي او که اړتيا وي، نو حرکت دې پرېږدي، که د شاته تلو امکان وي، نو شاته دې هم ولاړ شي او لار دې ورکړي.

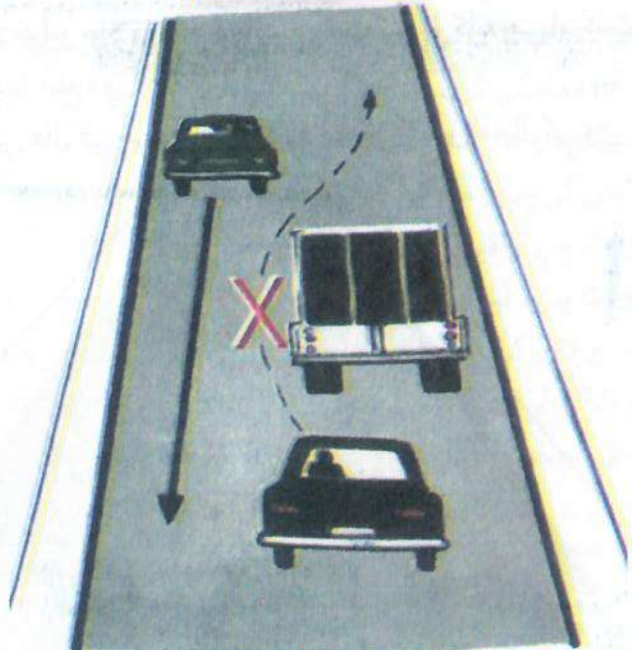

۲ – په غرنیزو واټونو، کوتلونو او هغو واټونو کې چې لاره هواره نه وي، مخامخ وسیلې ته لار نه شو ورکولی، نو هغه چې مخ په ځوړ حرکت کوي، باید شاته ولاړ شي او مخامخ چلونکي ته لاره ورکړي.

په هغه حال کې چې مخ په ځوړ وسیله شاته تللی نه شي او سیمه ښار وي او د واټ په خوا کې پارکینګ او د موټرو ودرولو لپاره ځای وي، نو مخ په بره تلونکې وسیله دې ځان هغه ځای ته برابره کړي او مخامخ تلونکي ته دې لاره ورکړي.

۳– هغه موټر چلونکی چې له ولاړ موټر یا کوم بل طبیعي لوی خنډ څخه اوړي، نو باید مخامخ راتلونکې ته لار ورکړي (هغه چې حق یې د مخامخ تللو وي) په هغه حال کې چې ترافیکي وضعه ښه مالومه نه وي، نو د واټ په ښي لورې کې باید ودرېږو او له احتیاط سره حرکت وکړو.

۴– کله چې ځان د واټ ښي لور ته برابروو، لکه (کله چې له کوم بل موټر څخه مخکې شوي وو، یا د کوم طبیعي خنډ څخه تېر شوي و) نو باید راتلونکي او شاته دوارو خواوو، موټر چلونکو ته د اشارې لګولو پواسطه مالومات ورکړو.

ځانګړې ترافیکي وضع

۱– کله چې په څلور لارې یا د واټ تر څنګ د موټرو جریان بند وي، چلونکی د اشارو د لګولو سره یا د لومړیتوب د حق سره هم د دې حق نه لري، چې څلور لارې ته ننوځي.

۲– هغه چلونکی چې د ترافیکو د قانون له مخې د تګ اجازه یا د لومړیتوب حق لري او څه ځانګړې وضعه د دې غوښتنه کوي، چې باید نور هم ودرېږي، نو باید ودرېږي او حرکت و نه کړي، لکه د اطفایي موټرونه چې تېرېږي، یا د څلور لارې په منځ کې چې کوم موټرونه ولاړ وي، یا د امنیتي موټرونو کتار تېرېږي، د جنازې وړونکي روان وي او له سرک پورې وځي او داسې نور....

د لېږدونکو وسیلو ودرول او پارکینګ

لومړی: ودرول(دمه)

د موټرو ودرول د لږ وخت یا دمې لپاره کله چې څوک کوزېږي، یا کوم شی کوزوي، یا یې پورته کوي، د واټ ښي له خوا د حرکت د لورې په مخ خپل موټر ودرولی شو.

په یو اړخیزه واټونو کې چپ لوري ته هم موټر ودرولی شو، خو که کوم خنډ نه رامنځته کېږي.

په لاندې ځایونو کې موټر ودرول منع دي:

– هغه ځای کې چې د ودرولو د منع لوحه نصب وي.

– په لږو پلونو ځایونو کې یا هغه ځای چې د لیدلو ور ساحه یې لږه وي او ناسم نه لیدل کېږي.

– په تونلونو او تاوکښونو کې.

– د پیاده رو د خطونو له پاسه یا ور څخه پېنځه متره لرې.

– په څلور لارو کې یا په هغه ځای کې چې د بل سرک خوله ورته راوتلې وي او پېنځه متره ور څخه مخکې یا وروسته.

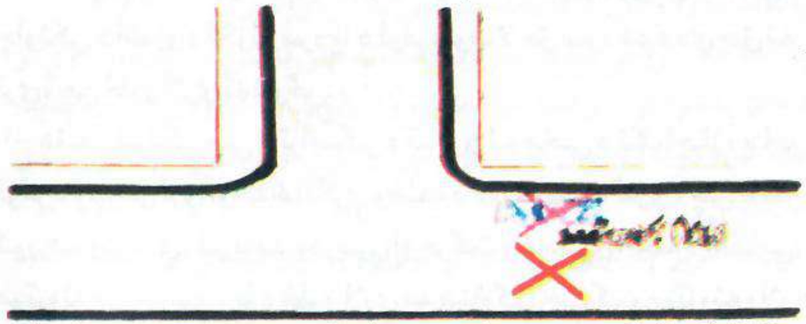

– د ترافیکي څراغونو مخ ته یا د نورو ترافیکي نښو مخ ته چې ونه لیدل شي.

– د نه پرې کېدونکو لیکو په خوا کې چې د واټ پر مخ د حرکت ښودونکو لیکو په ډول رسمي شوې وي.

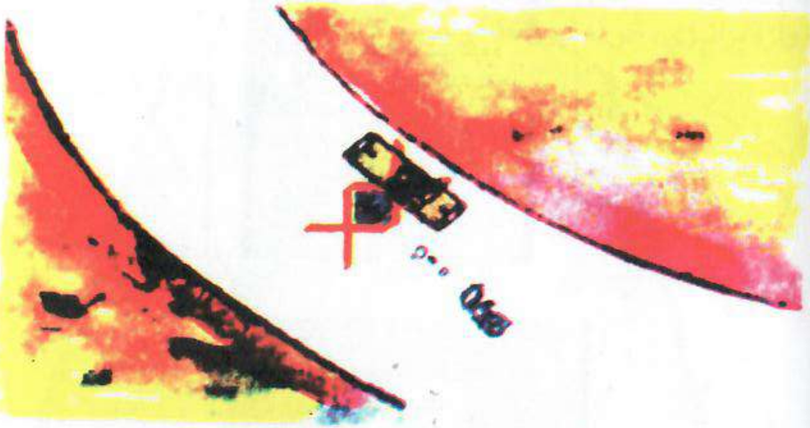

دویم: پارکینګ

دا هغه حالت دی، چې چلونکی له درې دقیقو څخه ډېر وخت لپاره خپل موټر ودروي، یا د موټر څخه د کسانو له کوزولو، شیانو بارولو او کوزولو، له وخت څخه ډېر وخت لپاره ودرېدل.

پارکینګ د واټ تر ټولو ښي خوا ته د حرکت د لورې په مخ ترسره کېدلی شي. په مایل، عمودي، یا د یوې زاویې په ډول هغه وخت ترسره کېدی شي، چې کوم خنډ رامنځته نه کړي او د ترافیکي جریان مخه ونه نیسي.

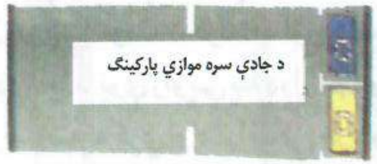

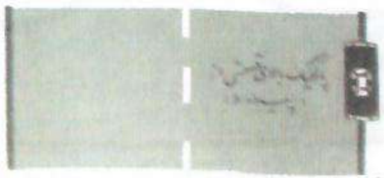

له موټر څخه کوزېدونکي کله چې را کوزېږي، مجبور دي، چې د دروازې پرانیستلو په وخت کې د څنګ په ښیښه کې شاته وګوري او په احتیاط دروازه پرانېزي، څو له نورو خلکو سره ټکر و نه کړي.

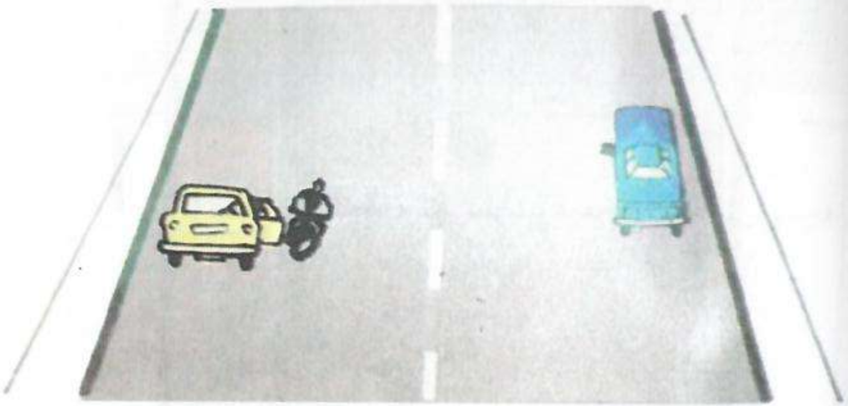

د موټر پارکینګ کونکی په دې مجبور دی، چې د موټر د خپل سري حرکت د مخنیوي لپاره یا د نورو خلکو د تېروتنو لپاره خپل د موټر لاسي بریک فعال کړي او دروازې قلف کړي.
په لرو پرتو سیمو او محلي سرکونو کې د امکان تر حده باید موټر له واټ څخه بهر ته پارکینګ کړو.

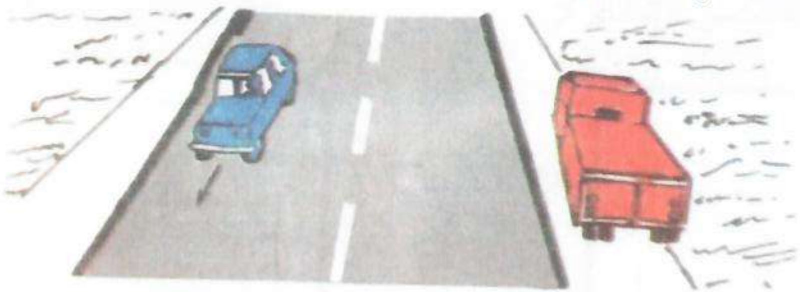

په لاندې ځايونو کې پارکينګ منع دی

- هغه ځايونو کې چې د پارکينګ د منع کېدلو لوحه نصب وي.

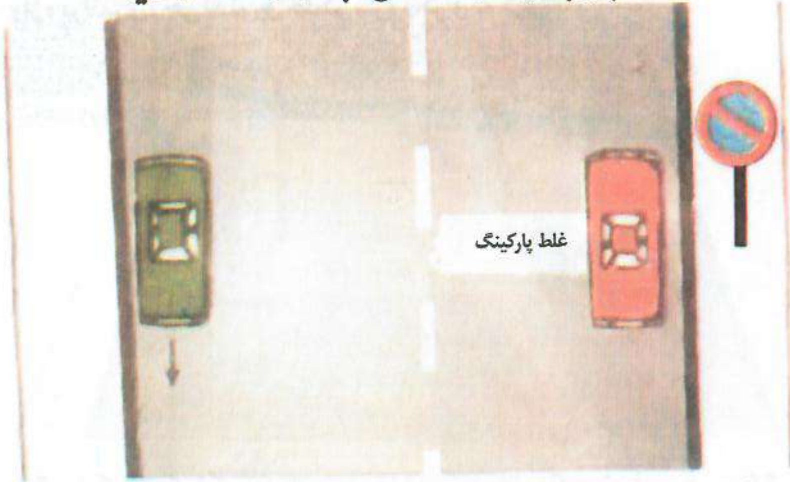

- د ځلور لارې څخه په پينځه متره فاصله کې

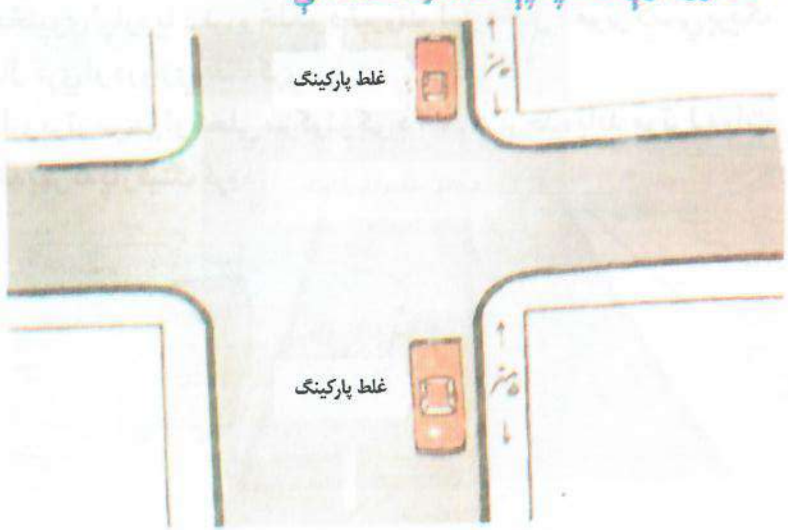

- د ودانيو د دروازو مخ ته او پينځه متره ور څخه لرې هم.

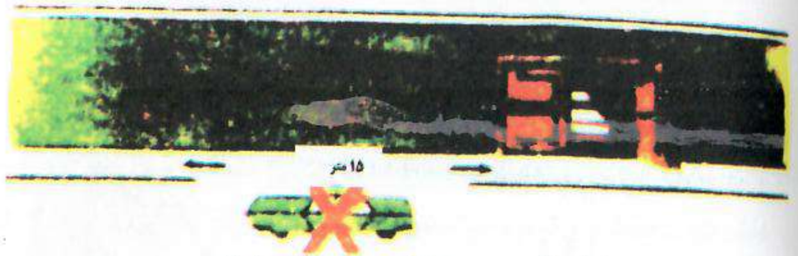

- د بسونو د تمځای څخه په پينځلس متره فاصله کې.

- د ټکسي په تمځای کې

– په تاوکښونو (موړ) کې او هلته چې ساحه سمه نه ليدل کېږي.

– د پياده روونو په ليکو.

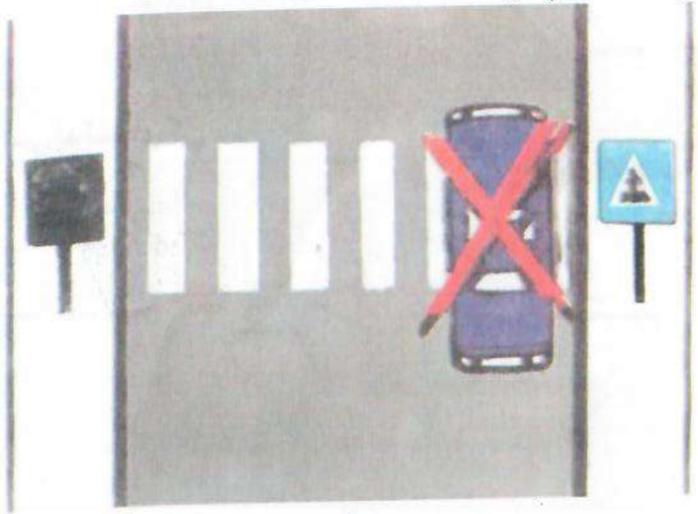

د چلونکو دنده په هغه حال کې چې په عامه واټونو، څه تخنيکي ستونزه ورته رامنځته شي

اول

هغه وخت کې چې په روانه ورته څه ستونزه را منځته شي، نو احتمالي ستونزو د مخنيوي لپاره خپله عراده د سرک غاړې ته کړئ(لکه: که ټير وچاودي، پنچر شي، برک له کاره ولوېږي، څراغونه له کاره ولوېږي، په ځانګړي ډول کله چې د شپې له خوا د اطرافي سيمو او لويو واټونو کې ا ستونزه رامنځته شي، نو د موټرو د ټګ له ساحې دې ووځي او بيا دې په رغولو پيل وکړي.)

دويم

په هغه صورت کې چې عراده د سرک په منځ ورانه شي او د سرک د غاړې ته کولو امکان لپاره وسايل نه وي، نو په تيله دې د امکان تر حده د سرک غاړې ته کړي او امنيتي تدابير دې ونيول شي.

دریم

د دې لپاره چې نقلیه وسیله د نورو شاملینو د لیدو وړ وي، نو باید د ځینو نښو څخه کار واخلو(اخطاریه لوحې) د ژیړو څراغونو په گل او بل کولو، د شپې له خوا د ودریدو څراغونه(کله چې موټر ولاړ وي او څراغونه لګوي) لګول او ژیړ څراغ گل او بل کول (مړه کول او لګول)، یوه ټوټه په تیلو ککړول او اور ورته اچول کله چې عراده د اطرافو په لویه لاره کې خرابه شوې وي او شپه وي او له نورو محلي امکاناتو څخه باید د خلکو د پوهولو لپاره کار واخلي.

د خبر ورکولو له وسیلو څخه گټه اخیستل

- اساساً د هارن(ارنډ) استعمال په ښارونو کې او هلته چې خلک ډیر وي، په کلکه منع دی.
- د هارن استعمال هغه خت اجازه لري، چې اړتیا ورته وي او له بلې کومې لارې هغه ناشونې وي.
- غیر عادي هارنونو هوا هغه چې پرله پسې خلک تنګوي، هغه بالکل منع دي.
- هارن د ښار څخه بهر واټونو کې د مخکې کیدو لپاره استعمالیدای شي.

د روغتونو، ښوونځیو، وړکتونو او د شپې له خوا د کورونو ترڅنګ هارن وهل دغه راز د دروازې د پرانیستلو لپاره هارن وهل او د شخصي هدفونو لپاره هارن وهل، لکه د چا پام را اړول، په جدی ډول منع دي.

د نقلیه وسیلو د څراغونو څخه کار اخیستل

په لیږدونکو وسیلو کې یوازې هغه څراغونه لګول کیدای شي، چې جواز سیر په مقرره کې لیکل شوي وي.

موټرونه مخامخ باید لاندې څراغونه ولري:

- سپین څراغ د حرکت لپاره.
- ژیړ څراغ د اشارې لپاره.
- د دمې او ودریدو لپاره سور څراغ.
- سپین څراغ د توقف څراغ.

موټرونه باید شاته خوا کې لاندې څراغونه ولګوي:

وروستی سور څراغ
د بریک څراغ
ژیړ د اشارې څراغ
انعکاس کوونکې ښیښه(چمک پټی) په سور رنګ.

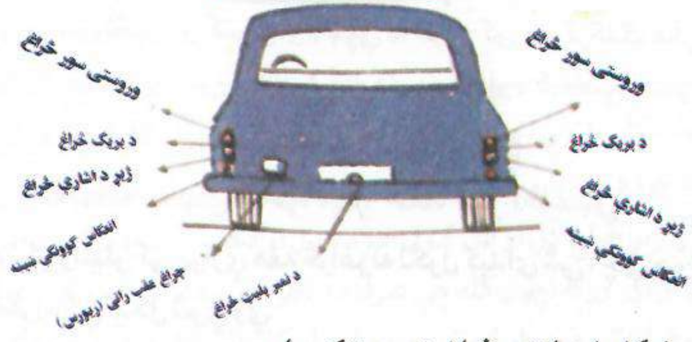

موټر سایکل باید لاندې څراغونه په مخ کې ولري:

ژیړه د اشارې څراغ.

د حرکت سپین څراغ.

موټر سایکل باید شا لور ته لاندې څراغونه ولري:

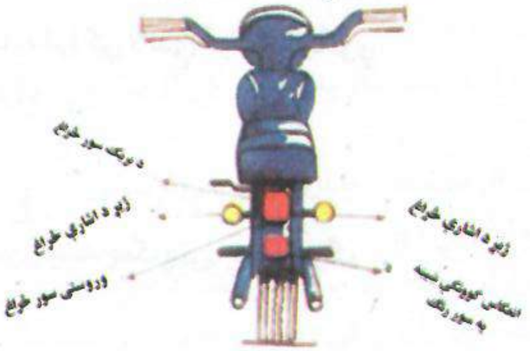

وروستی سور څراغ

د بریک څراغ

ژیړ د اشارې څراغ

انعکاس کوونکې ښیښه(چمک پټۍ) په سور رنګ.

له څراغونو څخه د کار اخیستلو وختونه

اول – چلونکی مکلف دی، چې د شپې له خوا او هغه وخت چې لاره سمه نه لیدل کیږي، یا مقابل لوری سم نه ښکاري، لکه: په دوړو، کله چې وریځ وي، په اورښت کې، تونلونو کې او دې ته ورته حالاتو کې خپل څراغونه روښانه وساتي.

دویم – څراغونه باید تل فعال وي او په ختو او نورو شیانو پټ نه وي.

دریم – مخامخ څراغونه باید د حرکت په وخت کې وکارول شي او کله چې مخ ته کوم بل د ترافیکو ګډونوال راشي، نو باید خپل څراغونه ډیم کړو، دغه کار هغه وخت هم کول په کار دي، چې پیاده خلک مو مخ ته راشي.

څراغونه باید په کثافاتو

ککړ نه وي

څلورم- کله چې واټ په نصب شوو څراغونو په پرله پسې ډول روښانه وي، چلونکي باید د ډیم څراغونو پواسطه حرکت وکړي.

پینځم- کله چې وریځ، اورښت، باد او نور د هوا بد حالات وي، نو په ډیم څراغونو حرکت کوئ او که په ډیم څراغونو کار نه کېده، نو پوره یې هم لګولی شو.

شپږم- کله چې د شپې له خوا خپل موټر ودروئ، نو باید د ولاړې له څراغونو څخه د نورو د پوهولو لپاره کار واخلئ.

اووم- کله چې د ولاړې له څراغونو څخه کار اخلئ او خلکو ته سم نه ښکاري، نو د موټر له څراغونو هم کار اخیستلی شو.

اتم - پلټونکي څراغونه هغه چې د پلټنې لپاره په کار اچول کېږي، هغه باید په هېڅ ډول د واټ د روښانه کولو لپاره و نه کارول شي.

نهم- کله چې په حرکت پیل کوو، یا حرکت پرېږدو، نو باید له هغو څراغونو څخه کار واخلو، کوم چې د لوري بدلولو په وخت کې کاروو، یانې د حرکت په وخت کې د چپې خوا اشاره او د ودرېدو په وخت کې د ښي خوا اشاره لګول په کار دي.

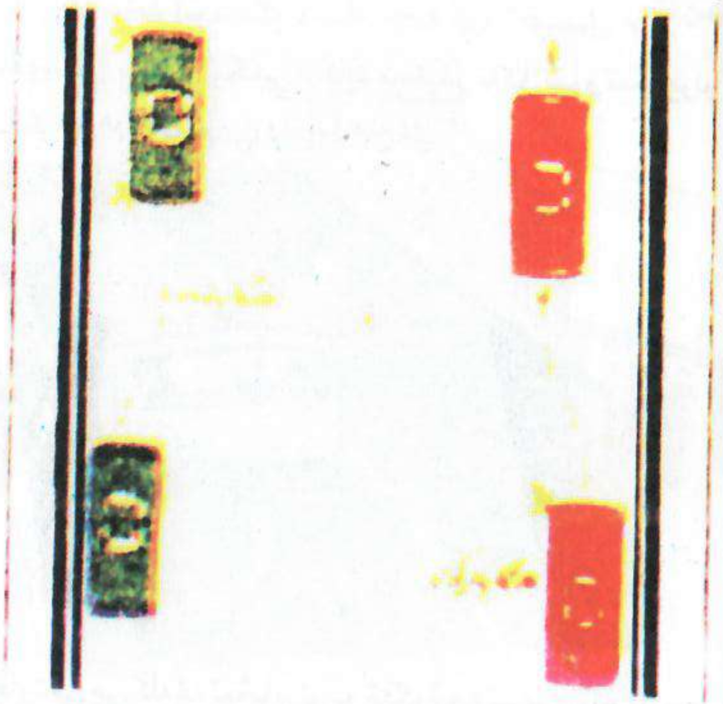

لسم- د لوري بدلولو څراغونه چې کله کاروئ، نو د اړتیا له وخت وروسته یې بېرته ژر ګل کړئ.

یوولسم– کله چې موټرونه د کتار په ډول د ورځې له خوا په واټونو روان وي، نو باید ډیم څراغونه او سرې اشارې ولګول شي.

دولسم– د هغو څراغونو لګول په موټر کې چې اړتیا ورته نه وي او هغه چې د غلطېدو لامل کېږي او هغه چې نورو ته زیان رسوي؛ لکه د هغو سپینو څراغونو لګول چې سترګې خرابوي او د خلکو سترګې برېښوي، په موټر کې یې لګول منع دي.

له عامه لېږدونکو وسیلو څخه ګټه اخیستل

۱– عامه وسیلې (بسونه، تیکسي...) باید په خپلو ټاکل شوو تمځایونو کې ودرېږي، په هر ځای کې یې ودرېدل منع دي.

۲– نور چلونکي چې کله له تمځایونو له څنګ څخه تېرېږي، نو باید د عامه وسیلو څخه ګټه اخیستونکي خلک زیانمن نه کړي او په احتیاط ولاړ شي.

۳– له حده ډېر کسان کېنول په عامه عرادو کې (د ټاکل شوي حد څخه چې په جواز سیر کې ورته ښودل شوي او د څوکیو شمېر) منع دي، البته ښاري بسونه له دې امر څخه مستثنی دي، چې سورلۍ پکې ودرېدای هم شي.

۴– سورلۍ او موټر ته په تمه خلک باید په ټاکل شوو تمځایونو کې ودرېږي او هغه ځایونو کې چې د ترافیکو له خوا ټاکل شوي، که دا ډول ځای نه وي، نو د واټ په ښي خوا کې دې ودرېږي، څو د موټرو له خوا زیانمن نشي.

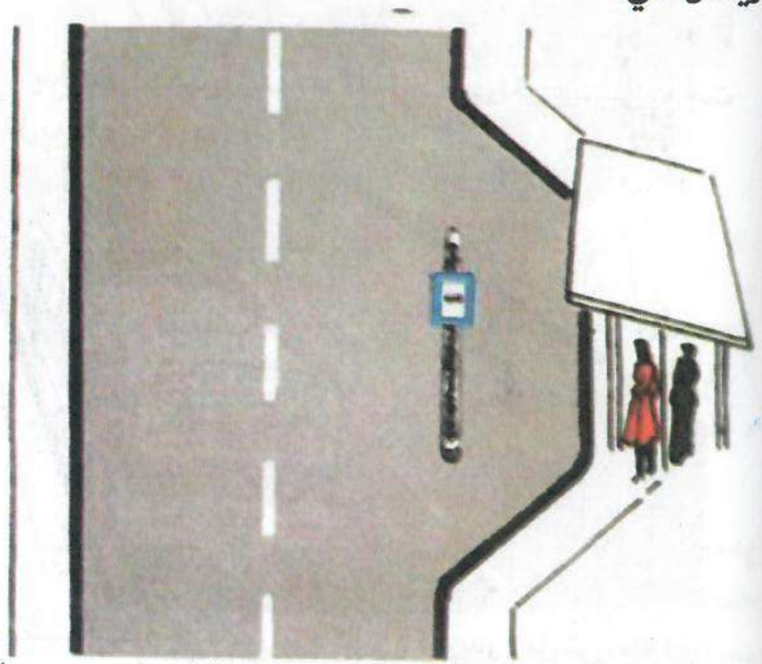

۵– په موټر کې سپاره خلک باید د روانې په حال کې لاس، سر یا نور شیان له موټره و نه کاږي، څو د نورو ګډونوالو لپاره د زیان لامل نه شي.

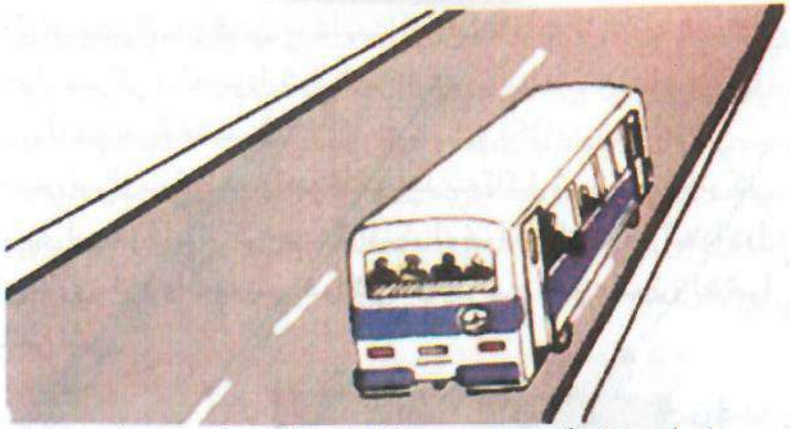

۶– په پایدان، تول بکس، زینه، جنګله او د لیږدونکې وسیلې په چت کېناستل په جدي ډول منع دي.

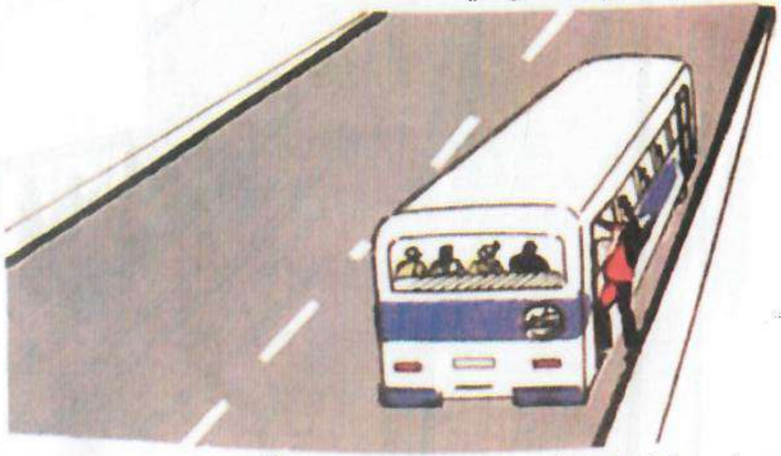

۷– داسې شیان لیږدول چې د سورلیو د کالیو د ککړېدو لامل شي، منع دي.

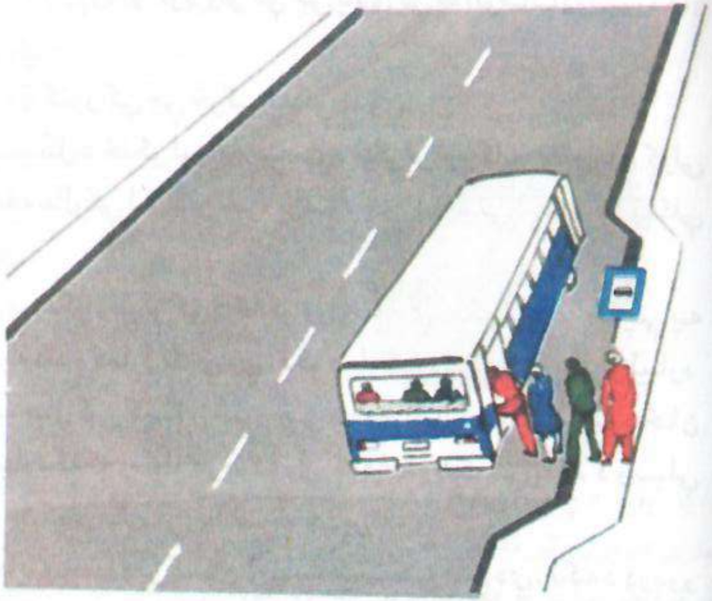

۸– سورلۍ باید د ځای له را رسېدو څخه مخکې دروازه پرانه نیزي.

۹– د عامه وسیلو تلل او راتلل د ټاکل شوي نمبر له مخې کېږي.

د چلونکي سره د سورلیو خبرې د روانۍ په حال کې په جدي ډول منع دي.

د خلکو وړل او راوړل

په موټر کې د کسانو وړل د هغې د نصب شوو څوکیو په تعداد کېږي او په هغه اندازه چې په جواز سیر کې ورته ټاکل شوي وي.

په راتلونکو وسیلو کې د خلکو لیږدول منع دي.

- په هغه موټر سایکل چې دویمه څوکۍ و نه لري.
- په ټریلرونو کې (ضمیمه یې عرادو کې).

– په هغو بار وړونکو موټرونو کې چې باډي يې په اتومات ډول پورته او ښکته کېږي.

– په هغه ټرکتور کې چې څوکۍ په کې نه وي.

– په بايسيکل د خلکو لېږدول منع دي، مګر تر اوو کالو ماشومان کولی شو، په هغه حال کې له ځان سره يوسو، چې د ناستې لپاره يې ټاکلې څوکۍ وي.

– په بار وړونکو وسيلو کې د خلکو وړل منع دي، مګر هغه خلک چې په موټر کې په دنده ګمارل شوي وي، لکه د بار کوزولو او پورته کولو لپاره. دا په هغه حال کې کېداى شي، چې د دوى لپاره په موټر کې د ځان کلکولو لپاره کلکه وسيله موجوده وي. په دغه وخت کې بايد د وسيلې سرعت له ٦٠ کيلو متره في ساعت څخه ډېر نه وي.

– له ګنجايش څخه ډېر کسان وړل په موټر کې منع دي، لکه د ډرېور لاس ته د چا کېنول.

د لېږدونکو وسيلو بار وړل

۱– د جواز سير د درج شوي وزن څخه ډېر وزن وړل په وسيله کې منع دي.

۲– چلونکی نه شي کولی، چې دومره بار ولېږدوي، چې له باډۍ يا سيټ څخه يې ووځي. هغه مواد چې د خپلې ځانګړې وضعې له امله د وېشل کېدو وړ نه وي، له دې امر څخه وتلي دي، لکه ځينې ساختماني مواد.

۳– بار بايد په موټر کې داسې ټړل شوى وي، چې را خلاص نه شي، لکه له دوارو غاړو څخه يې د موټر چوکاټ وي او د شا له خوا پټه وي، چې د تګ په وخت کې د راخلاصېدو له امله يې نورو خلکو ته زيان و نه رسېږي.

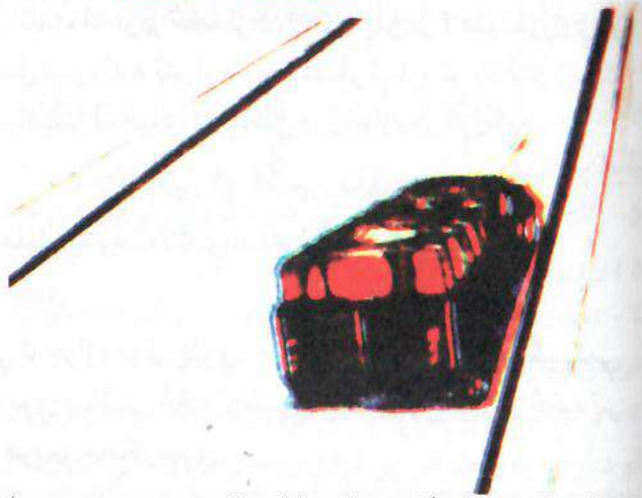

۴– بار بايد د چلونکي مخ او د اشترنګ مخه و نه نيسي او د شا له خوا اشارې هم پرې پټې نه شي، لکه د بريک، تاوېدو او نمبر پليټ څراغونه.

۵– کله چې بار تر يو متر له موټر څخه ووځي، نو بايد ۴۰. ۴۰ ملي متره سره او سپين پټې لرونکې ټوټه بايد مخکې او وروسته وزړول شي او د شپې له خوا مخکې سپين څراغ او شاته سور څراغ بايد ولګول شي.

٦- کله چې د بار اندازه له موټر څخه تر ۲،۵ مترو پلن او ۴ متره لوړ وي او وزن يې د يو اکسل لپاره له ۸ ټنو او د دوه اکسلو لپاره تر ۱٦ ټنو زيات شي، نو بايد د ترافيکو له خوا ورته ليکلې ډول اجازه ور کړل شي.

د چلونکي او کلنډر دندې

چلونکی بايد د چلولو په وخت لاندې اسناد له ځانه سره ولري:

۱- د چلولو جواز

هغه څوک چې بې له جوازه موټر چلوي، د ترافيکو د قانون د نهه شپيتمې مادې له مخې له يوې مياشتې څخه تر شپږو مياشتو او يا له زرو څخه تر شپږو زرو نغدي جريمې محکوميږي.

۲- جواز سير

هغه څوک چې بې له نمبر پليټ او جواز سير موټر چلوي، د ترافيکو د قانون د يو شپيتمې مادې له مخې له درې زرو څخه تر شپږو زرو نغدي جريمې يا له درې مياشتو څخه تر شپږو مياشتو بند باندې محکوميږي.

۳- د ليني فعاليت اجازه (د بسونو او ټيکسيګانو پواسطه د خلکو د لېږدولو په حال کې)

۴- د بار د لېږد اجازه (د بار وړلو په حال کې د موټر پواسطه)

موټر چلونکی د لاندې دندو درلودونکی دی:

چلونکی بايد مخکې له دې چې په حرکت پيل وکړي، بايد له ځانه سره د اړتيا وړ تخنيکي سامان ولري، لکه بريک، تير، څراغونه، د موټر نور شيونه بايد معاينه کړي او د روغوالي څخه يې ډاډ ترلاسه کړي وروسته په حرکت پيل وکړي.

۲- د بار وضع او د تړلو حالت بايد معاينه کړي او د کلکوالي څخه يې ډاډ ترلاسه کړي.

۳- د مخ لورې ته د ليدلو ساحه بايد خپله په سورليو يا کوم بل شي محدوده نه کړي.

۴- د نمبر پليټ څراغونه بايد روغ وي او نمبر پليټ د خاورو او ختو څخه بايد پاک وي.

۵- کله چې په موټر کې امنيتي کمر بند وي، نو له هغې څخه ګټه اخيستل د ډرېور لپاره لازم دي.

٦- هغه وخت کې چې په واټ باندې په موټر کې څه ستونزه رامنځته شي، نو موټر بايد غاړې ته کړي.

۷- د ترافيکي پېښې په وخت کې د زخميانو سره لومړنۍ مرستې وکړئ او د اړتيا په وخت کې يې نږدې روغتون يا صحي مرکز ته ولېږدوئ.

هغه څوک چې د ترافيکي پېښې مجرم وي او د زخميانو سره اړوند مرستې ونه کړي، نو سربېره په خپل جرم تر شپږو مياشتو بند يا شپږ زرو نغدي جريمې محکوميږي.

۸- د ترافيکي کنترول په وخت کې بايد اړوند اسناد د ترافيکو له خوا چک کړي.

۹- د اورښت او واورې ورېدو په وخت کې بايد موټر ورو يوړل شي، څو خلکو ته د اوبو يا ختو د ور الوتلو له امله زيان ونه رسيږي.

۱۰- چلونکی بايد خپل موټر هغو خلکو ته چې د موټر چلولو اجازه و نه لري يا هغه څوک چې نشه وي، پرې نه ږدي.

د لېږدونکې وسيلې مالک چې داسې چاته خپله وسيله د چلولو لپاره ور کوي، چې د چلولو اجازه و نه لري، د ترافيکو د قانون د شپږ شپيتمې مادې له مخې په دوه زره افغانيو نغدي جريمه محکوميږي.

۱۱- د ترافيکي پېښې په وخت کې که پېښه جرمي وي، يا تخنيکي، کله چې مجرم يا شکمن کس ونيول شي يا وپېژندل شي، نو چلونکی بايد خپله

وسيله د ترافيکو په واک کې د زخميانو يا وژل شوو د ليږدولو لپاره ورکړي.

هغه خلک چې د پيښې په سيمه کې موجود وي او د مرستې څخه ډډه وکړي، نو تر درې مياشتو بند يا درې زره نغدي جريمې محکوميږي.

۱۲- د موټر سايکل چلونکی هم لکه د نورو عرادو د چلونکو په ټولو قوانينو مکلف دی او بايد د حرکت په وخت کې خولۍ په سر ولري.

موټر سايکل چلونکی بايد د سرک په غاړه نمايشي او ناسم حرکت و نه کړي او موټر سايکل هم بايد د تخنيکي وسيلو او اړتياوو څخه پوره وي. د موټر سايکل څخه بايد سلنسر لرې نه کړل شي، چې بد اواز وکړي.

په لاندې حالاتو کې چلونکی د چلولو اجازه په عامه واټ نه لري

۱ - په داسې حال کې چې د چلولو جواز و نه لري.

۲- په هغه حال کې چې نشه وي.

د ترافيکو د قانون د اوه شپيتمې مادې له مخې چلونکی چې د نشې په حال کې موټر ته کېني، مجرم شمېرل کېږي او له شپږو مياشتو څخه تر يو کال بند يا له شپږو زرو څخه تر دولس زرو نغدي جريمې محکوميږي.

۳- د ستړيا په حال کې يا د خوب څخه د وېښېدو په حال کې يا د روحي ناروغۍ په حال کې چې چلول د زيان سره مخ کېږي، نو بايد چلول و نه کړي.

۴- د جسمي او دماغي نيمګړتياوو په حال کې بايد ډرېوري و نه کړي.

د ليږدونکو وسيلې کلنډر لاندې دندې لري:

د سورلۍ ځای په ځای کول په موټر کې او د اضافه سورليو څخه مخنيوی.

د دروازو د بندېدو څخه څارنه او چلونکي ته ډاډ ورکول

په منع شوو ځايونو کې د سورليو د ودرېدو يا کېناستو څخه منع کول؛ لکه: پايدان، جنګله...

د بايسيکل چلونکو لپاره د حرکت اصول

د بايسيکل چلونکی لاندې دندې لري

۱- د بايسيکل ټولې برخې بايد روغې وي، مخکې بايد يو سپين او شاته بايد سور څراغ ولري او شاته بايد يو سره انعکاس کوونکې ښيښه ولري، فعال بريک، يو زنګ په هنډل، د مختلفو هارنونو بد زنګونه او څراغونه په بايسيکل نصب کول منع دي.

۲- کله چې د بايسيکل لپاره ځانګړې لاره وي، له هغې څخه کار واخلئ او که نه وي، نو بيا د سرک له ښي خوا څخه کار واخلئ.

۳- د یو بل په خوا کې بایسیکل چلول د کتار په څېر چې د نورو لپاره د خنډ لامل شي، منع دي.

د چلولو په وخت کې لاسونه یا پښې له بایسیکل څخه لرې کول، د نورو وسیلو پسې نږدې تلل او بې له دې چې امنیتي فاصله پرېږدي، تلل او یا نورې وسیلې کلک نیول د دې لپاره چې په ځان پسې یې را کش کړي، منع دي.

۵- دویم تن په بایسیکل وړل منع دي، خو د اوو کالو پورې ماشومان وړل، په دې شرط اجازه لري، چې د ناستې لپاره یې ځانګړی ځای وي.

۶- د نورو شیانو وړل په داسې حال کې چې د نورو د زیانمن کولو لامل شي، منع دي.

۷- بایسیکل چلونکی کله چې تاوېږي، باید احتیاط وکړي او د ښي خوا تاوېدلو په وخت کې په ښي لاس او د چپ لورې تاوېدو په وخت کې په چپ لاس اشاره وکړي.

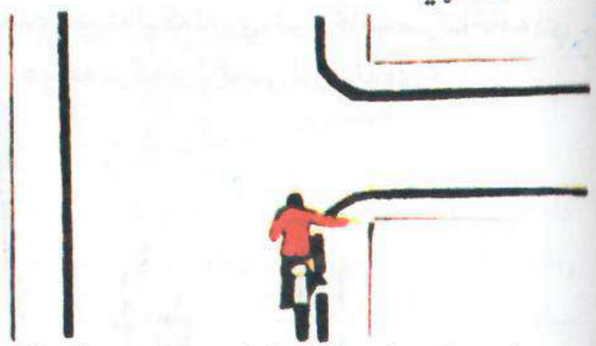

۸- په پیاده رو کې بایسیکل چلول منع دي، پیدل حرکت د بایسیکل سره کولی شي.

د حرکت په وخت کې باید ټول اصول عملي کړي.

د لاسي او حیواني کراچیو د چلونکو دندې

لاسي او حیواني کراچۍ دې د امکان تر حده له فرعي لارو څخه کار اخلي، په هغه حال کې چې فرعي لاره موجوده نه وي، نو د واټ ښي خوا ته باید حرکت وکړي.

د شپې له خوا لاسي کراچۍ لرونکي باید له ځانه سره یو ژیړ یا سپین څراغ ولري، چې د شا او مخ دواړو خواوو څخه په ښه ډول ولیدل شي.

د حیواني کراچۍ لرونکي باید د تل لپاره خپل حیوان په خپل واک کې ولري.

د شپې له خوا باید د موټرو په سرک و نه دریږي.

وړې لاسي کراچۍ د ماشومانو لېږدونکې ریکشې[1] او هغه وړې کراچۍ چې خلک یې د کور د سودا راوړلو لپاره په ځان پسې را کشوي، باید د پیاده رو څخه کار واخلي. هیڅ کله د موټرو په سرک مه ځئ.

پیدل تلونکو لپاره د تللو اصول

پیاده تلونکي باید سرک د سپینې شوې برخې څخه د تګ لپاره کار واخلي، که په سرک باندې سپینه لیکه نه وي، نو د خامه سرک څخه دې کار واخلي او که نه، نو د پاخه سرک تر ټولو ښي لورې ته دې ځي.

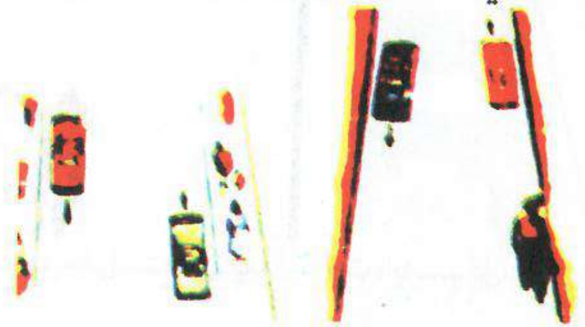

۱. دا هغه وسیله ده، چې خلک پکې ماشومان کېنوي او په ځان پسې یې راکشوي. ژباړن

د اطرافو په سرکونو او لویو واټونو کې باید د چپې خوا څخه داسې چې ډېر څنډې ته وي، ولاړ شي، څو د شا له لورې یې څوک و نه وهي او که مخامخ روان وي، نو راتلونکي موټرونه به په ښه ډول لیدلی شي او ځان به ترې ساتي.

کله چې له ځانه سره څه سودا وړو، نو باید په داسې ډول وي، چې نورو پیاده تلونکو ته زیان ونه رسوو او د سرک له ښي خوا څخه کار اخلو.

کله چې په ډله یز ډول حرکت کوئ، نو باید د سرک له ښي خوا څخه کار واخلئ او د شپې له خوا باید له ځان سره یو سپین څراغ هم ولرئ.

پیاده تلونکي له واټ څخه د تېرېدو په وخت کې باید ډېر احتیاط وکړي په یو طرفه واټ کې باید خپلې چپې خواته او که دوه طرفه واټ وي، نو د سرک په مخ کې باید ښي خواته وګوري، وروسته واوړي.

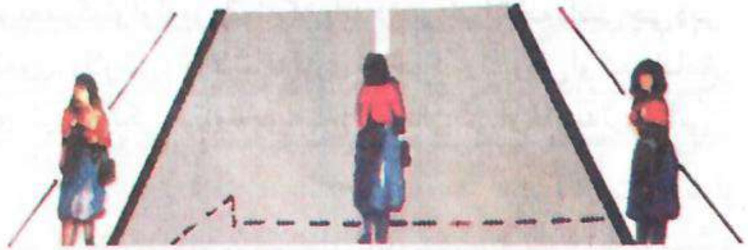

پیاده تلونکي باید د ولاړو موټرونو له مخ څخه په ناڅاپي ډول د روان ترافیکي جریان مخ ته داخل نه شي، څو له زیان سره مخ نه شي.

پیدل تلونکی چې کله له واټ څخه تېرېږي، نو باید له مالومې برخې څخه کار واخلي، هغه برخه چې د ترافیکو له خوا ځانګړې او نښه شوې وي.

که نښه شوې برخه نه وي، نو له هغه ځایه کار واخلئ، چې ډېر پلن نه وي او په مستقیم ډول له سرکه پورې وځئ.

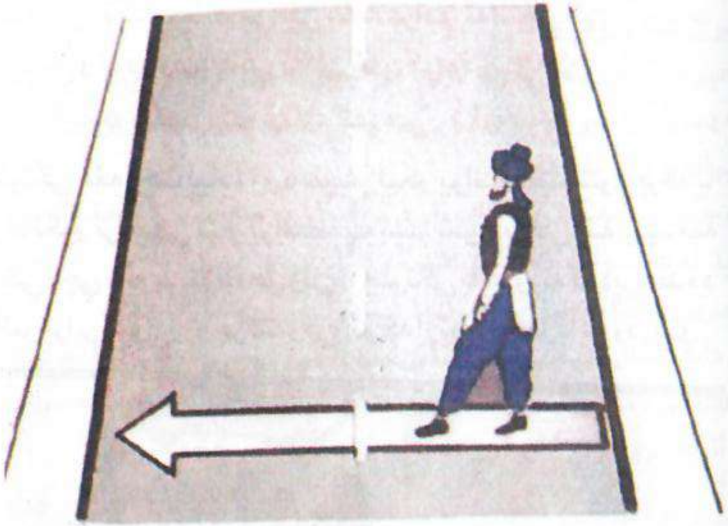

هغه سیمو کې چې برېښنایي اشارې کار کوي یا ترافیک خلکو ته لارښوونه کوي، نو باید د ترافیک له اشارې یا د اشارې د شنې کېدلو څخه وروسته باید سرک ته ښکته شو، څو تېر شو.

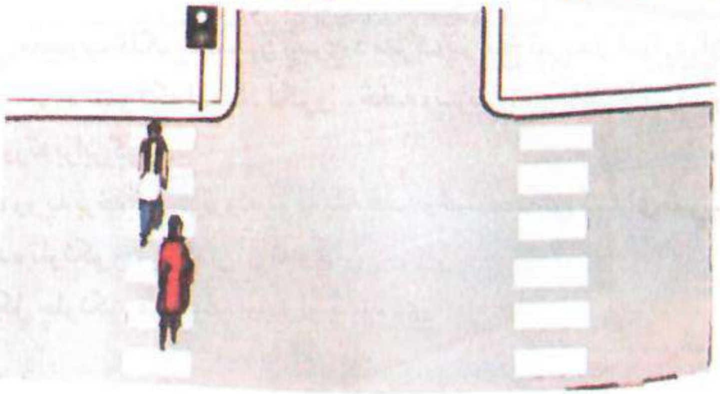

که په ناڅاپي ډول هارن یا غږ د هغو موټرونو واورو، چې خلکو ته خدمتونه کوي، لکه اطفایه، امبولانس.... نو سړک باید ژر خالي کړو.

که څوک د بس، تکسي یا کومې بلې عامه عرادې ته انتظار کوي، نو باید د سړک په مخ و نه دریږئ، بلکې تاکلي ځای کې ودریږئ.

د پیاده تللو ټاکلې برخې(پیاده رو)

پیاده تلونکي هغه وخت پیاده رو(د سپینو لیکو پواسطه نښه شوې برخه یا د ځینو ځانګړو ترافیکي نښو پواسطه په نښه شوې برخې) ته را ښکته کېدای شي، چې د لومړیتوب حق ولري، چلونکي باید ورته تر ډېره حده د تللو چانس برابر کړي، ورو حرکت وکړي او که اړتیا وي، نو باید ودرېږي.

کله چې معیوب خلک یا سپین ږیري د سړک پر مخ تېرېدل غواړي او چلونکي یې د نښو لکه امسا، لکړه... څخه وپېژني، نو باید د تېرېدو چانس ورته برابر کړي.

د پیاده رو په برخه کې موټرونه یو له بله هغه وخت مخکې کېدای شي، چې پیده تلونکو خلکو ته زیان نه وي.

بایسیکل چلونکي هم د دغه اوصولو پابند دي.

د حیواناتو ګډون د ترافیکو په جریان کې

حیوانات هغه وخت د ترافیکو جریان ته راتللی شي، چې څارونکی یې هغوی کنټرول کړای شي.

د حیواناتو څارونکي باید ټول د ترافیکو اصول مراعت کړي.

په ډېرو مزدحو ځایونو کې لکه ښارونه، د سهر او مازدیګر له خوا د حیواناتو ورل منع دي.

که حیواناتو نه کنټرول کېږي او د ترافیکو پر مخ خنډ رامنځته کوي، نو باید له عامه واټ څخه لرې کړل شي.

د موټرونو شاته حیوانات تړل یا کشکول یې وریسې منع دي.

په داسې حال کې چې د حیواناتو لېږدونکي د شپې له خوا یا د خړې هوا په وخت کې رمه ډوله حیوانات وړي، نو مخکې دې سپین او شاته سور څراغ له ځانه سره ولري، څو نور خلک یې له موجودیت څخه خبر شي.

د ترافیکي پېښې د رامنځته کېدو په حال کې دندې

هغه چلونکي چې د ترافیکي پېښې رامنځته کوونکی وي، لاندې ټکي باید په پام کې ولري.

بې له ځنډه د ترافیکي پېښې پسې باید ودرېږي او خپل څراغونه روښانه کړي او د پېښې د رامنځته کېدو په وخت کې باید سیمه په نښه کړي، څو نور چلونکي یې ولیدی شي.

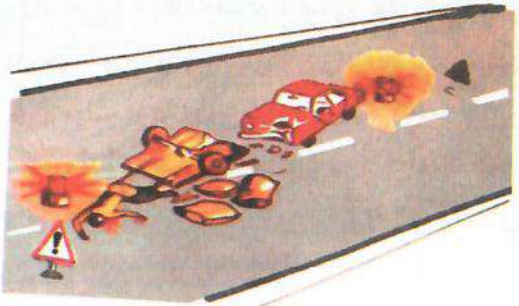

د پېښې سيمه بايد نورو ته په واضحه ډول وښودل شي، څو نور يې له لرې وليدای شي او کومه بله پېښه رامنځته نه شي.

دا کار د څراغونو تر څنګ د يوې غوړې توتې د سيزلو پواسطه هم کولی شو.

که څوک د پېښې سيمه خلکو ته نښه نه کړي او چاته زيان ورسېږي، د ترافيکي جرمونو د قانون له مخې ورته سزا ورکول کېږي.

د زخميانو سره دې لومړنۍ مرستې وکړي او د ارتيا په وخت کې دې ډېر ژر نږدې روغتون ته ولېږدوي او ترافيکو ته دې خبر ورکړي.

د پېښې ګډونوال بايد خپل هويت او پېژندنه يو له بله سره تبادله کړي او د ترافيکو د را رسېدو تر وخته دې د حالاتو د کنترولولو لپاره هم هلته پاتې شي او د پېښې شيان دې نه بې ځايه کوي، څو ترافيک خپله څېړنه وکړي.

که چېرې ټول واټ بند بده، نو د ټکر اصلي ځای دې نښه کړي او نور واټ دې د خلکو په مخ خلاص پرېږدي.

که د پېښې ګډونوال د څه عذر له امله لکه د زخميانو يا مړو لېږدولو له امله د پېښې له سيمې څخه تللي وي، نو پوليسو ته دې خبر ورکړي او يا دې خپل هويت او د موټر ځانګړنې مقابل لوري ته ورکړي.

هغه کسان چې د پېښې په سيمه کې موجود وي او د مړو او زخميانو سره لومړنۍ مرستې و نه کړي، نو د ترافيکو د قانون د اته اويا يمې مادې له مخې تر درې مياشتو بند يا تر درې زرو افغانيو نغدي جريمه محکومېږي.

د غير فعالو عرادو کشول د واټ له مخ

کشول بايد د کلک زنځير، کلک کيبل يا مخصوصو نور شيانو پواسطه ترسره شي.

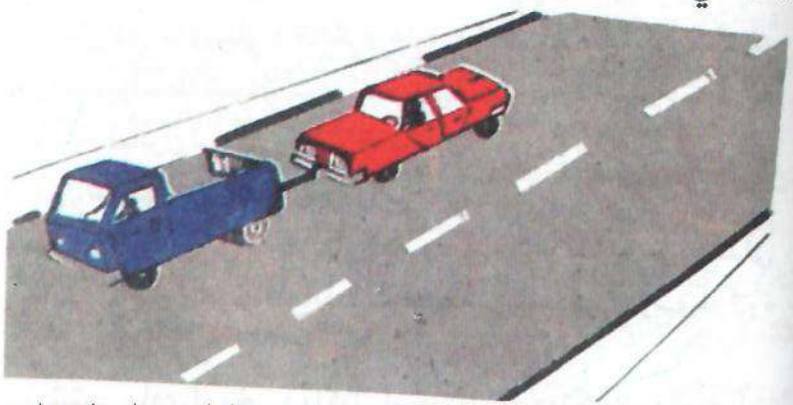

د هغه موټر چلونکی چې موټر يې کشېږي، بايد د چلولو جواز ولري او د کشولو په وخت کې ټول ترافيکي قوانين پلي کړي.

د کيبل پواسطه د موټر کشول هغه وخت اجازه لري، چې بريک او اشارې د کشېدونکي موټر جوړې وي.

د هغو موټرونو کشول چې وزن يې تر پينځو ټنو وي، يا ټريلرونه بايد د ميلې (بوکسل) او ځانګړو جوړښتونو پواسطه ترسره شي.

له يو څخه ډېر موټرونه کشول منع دي او د دکش کېدونکې عرادې طول بايد له څلورويشت مترو څخه ډېر نه شي.

د بې بادۍ موټر سايکل کشول او په بې بادۍ موټر سايکل کشول منع دي.

د کشولو په وخت کې بايد د موټر سرعت پنځوس کيلو متره في ساعت څخه ډېر نه وي.

ځانګړي امتیازونه

د ترافیکو د قانون د یوویشتمې مادې له مخې د پولیسو لېږدونکې وسیلې، امبولانس، اطفایه او نور د عامه خدمتونو وسیلې د یو امتیاز درلودونکې دي. دا وسیلې د ځانګړي هارن (د خطر زنګ) ځانګړو رنګونو او جوړښت پواسطه بېلې شوي، د خپلې دندې د اجرا په وخت کې د ترافیکو د قانون له پلي کولو څخه معاف دي او د لومړیتوب حق لري، (ټول نور ګډونوال باید ورته لاره پرېږدي.)

کله کله دا ډول موټر چې د خطر هارن یې وهلی وي او اشاره یې لګېدلې وي، راشي، نور ټول موټرونه باید د سرک په ښي غاړه کې ودرېږي او لاره هغوی ته خلاصه کړي.

د یوویشتمې مادې له مخې د پاکولو او جوړولو لېږدونکې وسیلې د واټ په هره برخه کې ودرېدلی شي. او خپله دنده اجرا کولی شي، خو د نورو چلونکو څخه د لومړیتوب حق نه لري، چلونکي یې باید په ډېر احتیاط حرکت وکړي او د واټ ترافیکي نظم باید وساتي او موټر یې باید د ژېړ څراغ پواسطه مجهز وي، چې د کار په وخت کې یې ګل او بل کړي.

په عامه سړکونو د خنډونو د رامنځته کېدو څخه مخنیوی

ټګ، حرکت او ټولې هغه کړنې چې د ترافیکو پر مخ د خنډ او ستونزې لامل کېږي، په کلکه منع دي، په ځانګړي ډول لاندې:

- بد اوازونه رامنځته کول چې د خلکو د تکلیف لامل کېږي او اکسل هیټر ته ډېر زور ورکول.
- د موټرو دروازې ډېرې سختې بندول، چې بد او تکلیفونکی اواز رامنځته کوي.
- له موټر څخه د شیانو را خطا کول چې بد اواز جوړ کړي.

- د موټر څغلولو سیالي، سپورت او لوبې کول په موټر د واټ په سر، په کلکه منع دي.
- د واټ پر مخ خزلې (کثافات) اچول.
- د واټ پر سر موټر وینځل.
- د واټ پر سر روغني شیان (تیل، مبلاین، ګریس...) اچول منع دي.
- د واټ پر سر د شیانو پلورل او پیرل، واړه خدمتونه د واټ په سر لکه د صرافی صندوق، ساعت سازي... منع دي.
- د اعلاناتو، پوسترونو، .... لګول او نصب کول د ترافیکي نښو او اشارو په خوا کې او دغه راز برېښنایي اعلانات لګول د ترافیکي اشارو په څنګ کې چې د ترافیکو ګډونوالو ته د سوتفاهم (ناسمې پوهېدنې) لامل شي، منع دي.

د ترافیکي قانون څخه د سرغړونې په حال کې تنبیهي جزاګانې

د اتیایمې مادې له مخې د واټونو په مخ ترافیک پولیس کولی شي، له ترافیکي قانون څخه سرغړاوي کوونکي په نغدي جریمو هم محکوم کړي.

ترافیک پولیس د حرکت د مقررې سره د ټرلې جدول له مخې سرغړاوی کوونکي د یوې سرغړونې په حال کې تر پینځه سوو افغانیو او د ډېرو سرغړونو په حال کې تر درې زرو افغانیو جریمه کړي.

- د اویاومې مادې له مخې د ترافیکو اداره کولی شي، چې د څو څو ځله سرغړونې په صورت کې تر درې میاشتو پورې د موټر چلولو له حق څخه محروم کړي. دا محرومیت د چلولو په جواز کې درج کېږي او د محرومیت د مودې تر پای ته رسېدو د ترافیکو په اداره کې ترې بندېږي.

- د ديارلسمې مادې په اساس د سرغړونې پانه د چلولو له جواز سره يو ځای وي او کله چې چلونکی کومه سرغړونه وکړي، نو د سرغړونې د ول پکې د اړوند ترافيک له خوا په نښه کېږي، کله چې د لومړي لاس دوه سرغړونې وشي، په يو کال کې يا د دويم لاس څلور سرغړونې ترسره شي، نو د موټر چلولو جواز ور څخه تر درې مياشتو پورې د ترافيکو په اداره کې بندېږي.
- په دغه صورت کې چلونکی بايد نظري کورس تعقيب کړي او د کورس په پای کې ورته د خپل جواز سره نوې د سرغړونو د ثبتولو پانه ورکول کېږي.

د موټر چلولو جواز بې د دې پانې (د سرغړونو د ثبتولو پانه) د منلو وړ نه دي

د موټر مالک او چلونکی په دې مکلف دي، چې د جواز سير او د چلولو د جواز موده پای ته ورسېږي، بايد دا موده د بيا لپاره نوې کړي او که نه، نو د اړوندو ترافيکو له خوا به جريمه کېږي او د کال د هرې ربعې (څلورمې برخې) په اوږدو دا جريمه هم ډېرېږي.

د ترافيکو د قانون د دولسمې مادې او د واټ د قانون د لسمې مادې له مخې د موټر چلولو مقرره:

د موټر چلولو جواز (د ډرېور لايسنس) هغه خلکو ته ورکول کېږي، چې لاندې شرايط ولري

- د اتلس کلنۍ عمر يې پوره کړی وي.

د صحي معايناتو د فورمې له مخې يې فکري او جسمي صحت د اړوند ډاکتر له خوا دقيق شي.

په نظر ازموينه کې د ترافيکي قوانينو، نښو، قوانيو، نښو، اشارو، جوړښتونو او نورو ترافيکو وسايلو په اړه او دغه راز د خپل موټر په تخنيکي برخه کې بريالی شي.

په علمي ازموينه کې چې د اړوند درجې له مخې اخيستل کېږي، په عامه واټ بريالی شي.

د دريمې مادې له مخې د جواز سير پورې اړوند احکام

هغه موټر چې په عامه واټ حرکت کوي، بايد د ترافيکو له اداري څخه د حرکت کولو اجازه ليک واخلي، د عرادې مالکين او چلونکي د لاندې دندو درلودونکي دي:

- د ماليې ورکولو اسناد او د موټر د محصول اسناد بايد د ترافيکو اداري ته حاضر کړي.
- د حرکت اجازه ليک (جواز سير) او رسمي نمبر پليټ بايد خپل موټر ته د ترافيکو له اداري واخلي.
- د موټر ټول اړوند تخنيکي شيان بايد فعال، جوړ او مکمل وي او هيڅ کومه نيمګړتيا ونه لري، لکه بريک، تيرونه، څراغونه، ټايرونه...
- مالک او چلونکی دا حق نه لري، چې د ټاکل شوي حد څخه ډېر شيان په موټر کې بار کړي.
- مالک او چلونکی حق نه لري، چې په موټر کې له نصب شوو څوکيو څخه ډېر کسان په موټر کې کېنوي.
- له حد څخه د ډېر بار او ډېرې سورلۍ، دغه راز له ټاکل شوي حد څخه د ډېرې کرايې اخيستلو په صورت کې د قانون له مخې نغدي جريمه ټاکل کېږي.

د اتمې مادې له مخې د جواز سیر احکام

څوک چې په خپلو اسنادو کې یا په خپله لېږدونکې وسیله کې تخنیکي بدلونونه راوړي، نو په لاندې حالاتو کې دې د ترافیکو ادارې ته په لیکلي ډول خبر ورکړي:

کله چې د وسیلې مکلیت بدلیږي(پلور او پیر)

د ماشین، باډی، شاسي، یا رنګ د بدلولو په صورت کې

کله چې وسیله خرابه وي.

کله چې لیږدونکې وسیله ودروي او نه یې چلوي.

دویمه برخه

اشارې او ترافیکي نښې او جوړښتونه

ترافیکي جریان د پولیسو او ترافیکو په اشارو، بریښنایي څراغونو، ترافیکي نښو او جوړښتونو پواسطه تنظیمیږي. د ترافیک پولیس اشاره په ټولو نښو مخکې ده.

د ترافیک پولیس اشاره

د ترافیک پولیس اشاره د لاس، بدن، یا ډنډې پواسطه ترسره کیږي، چې لاندې مانا لري:

– د وارو طرفونو ته لاسونه اوږدول دا مانا لري، چې دوارو خواوو ته لار خلاصه ده.

– د ترافیک د بدن او لاسونو شا د سرک د بندوالي مانا لري.

– د سر له پاسه یو لاس پورته کول، د احتیاط مانا لري، چلونکي باید حرکت و نه کړي او هغه خلک چې په څلور لارې کې دي، باید څلور لارې پرېږدي.

بریښنایي اشاره(برقي سگنال)

– برقي سګنال په نورو ترافیکي نښو مخکې والی لري. لاندې مانا لري:

– شنه اشاره دا مانا لري، چې واټ پرانیستی دی.

– سره اشاره د واټ د بندوالي مانا لري.

– ژیړه اشاره د احتیاط مانا لري، چلونکي باید حرکت و نه کړي او هغه خلک چې په څلور لارې کې دي باید څلور لارې پرېږدي.

– ترافیکي نښې او جوړښتونه.

– دا نښې او جوړښتونه د ترافیکي جریان د اسانتیاوو لپاره په عامه واټونو او سیمه یزو سرکونو لګول کیږي.

د ترافیکي نښو او جوړښتونو توضیحات

لومړی – اخطاریه نښې

۱ - ۱ د خطر ځایونه په عام ډول:

دا په هغه ځایونو کې نصب وي، چې د ترافیکي جریان څخه د زیان او د خطر تصور کیږي. د خطر ډول او فاصله پرې لیکل شوې وي.

۲ - ۱ څلور لارې (د لومړیتوب د حق مراعتول د ښي لوی څخه): هغه څلور لارې چې په سخته تشخیصیږي، د لومړیتوب حق په کې په نښه شوی وي.

الف ۳ - ۱ تاوکېښ ښي لورې ته.

ب ۳ - ۱ تاوکېښ چپ لور ته.

الف۴ - ۱ ډبل تاوکېښ ، (لومړی ښي لور ته او بیا چپ لور ته)

ب ۴ - ۱ ډبل تاوکېښ(لومړی چپ لورې ته)

ب ۵ - ۱ د متقابل لورې څخه ترافیکي خطر: دا په هغه ځایونو کې نصب وي، چې موټرونه په یوه لورې مزل کوي، خو د اړتیا په وخت کې د کار له

امله بل لاس ته هم اوړېدی شي. په اوږدو ځايونو کې لوحه بيا – بيا نصب شوې وي.

٦ – ١ د واټ نري کېدل له دواړو خواو څخه: هغه ځای کې چې واټ له دواړو خواوو څخه له حده ډېر نری شوی وي.

۷–۱ لس فيصده پورته ختل:هغه ځای کې چې واټ مخ په بره وي او نسبتاً خطرناک وي.

۸–۱ لس فيصده کوزېدل: هغه ځای کې چې واټ له اصلي مسير څخه لس فيصده ښکته خواته کوزېږي. دا خطرناکه نقطه وي.

۹–۱ د کبرک خطر: د واټ کوزېدل او پورته کېدل.

۱۰–۱ د خوېدو خطر.

۱۱–۱ د تيږې الوتلو خطر: دا په هغه ځای کې نصب وي، چې د کوچنيو تيږو له امله د تيږو الوتلو خطر وي.

۱۲–۱ د تيږو د راخوېدو خطر: دا په هغه ځای کې نصب وي، چې له غر څخه د لويو تيږو د را خوېدو خطر وي.

۱۳–۱ تونل.

۱۴–۱ د باد د لګېدو لوری: دا په هغه ځايونو کې نصب وي، چې د تيز باد د لګېدو امکان په کې وي او د موټرو د حرکت لورې ته زيان ولري، لکه پلونه، لوړ کوتلونه.

۱۵–۱ د پياده رو لپاره سيمه: په واټ باندې عمودي ډول سپينې ليکې(کرښې) وي، چې دا د موټر چلونکو لپاره د احتياط مانا لري، د دې لپاره چې دلته پيدل تلونکي خلک تېرېږي.

۱٦–۱ د ماشومانو تېرېدل: دا په هغه ځايونو کې وي، چې د ماشومانو د تېرېدو ډېر امکان وي، لکه ښوونځي، د ماشومانو پارک.

۱۷–۱ د واټ په سر د کار جريان: دا د کار ساحه په نښه کوي، لکه چې د کار له امله د سرک څه برخه بندده وي او خلک خپل لورې بدلوي.

۱۸–۱ د وحشي حيواناتو تېرېدل: دا په هغه ځايونو کې نصب وي، چې موټر نسبتاً تيز حرکت کوي او د واټ پر مخ له يوې خوا بلې ته د وحشي حيواناتو تېرېدلو امکان وي، لکه ځنګلي او غريزې سيمې.

۱۹–۱ د اهلي حيواناتو تېرېدلو امکان: دا په هغو سيمو کې نصب وي، چې اهلي حيواناتو د تېرېدو امکان وي؛ لکه د کوچيانو د مالونو د تېرېدو او کليو کې.

۲۰–۱ د سيند په غاړه اوبو ته د ورلوېدو زيان: دا په هغه ځای کې نصب وي، چې د سرک خوله سيند يا اوبو ډنډ ته سمه شوې وي او لوی جوړښتونه د مخنيوي لپاره نه وي، نو موټر چلونکو ته دا ښايي، چې د خپل لوری بدل کړي.

۲۱–۱ د ترافيکو بريښنايي څراغونه: دا په هغو ځايونو کې نصب وي، چې د ترافيکو لپاره څراغونه نصب وي، خو د لرې سيمې څخه نه ليدل کېږي، نو د چلونکو لپاره دا نصب شوې وي، چې څراغونو ته يې پام شي.

دويم – د لومړيتوب د حق ښودونکي څراغونه

۱– ۲ په عمومي واټ د لومړيتوب حق: دا په هغه واټ نصب وي، چې د کار له امله پرې دواړو خواوو ته موټر په سړه سينه نه شي تللی. په ټول واټ کې په تکرار ډول دا لوحه نصب وي او په واټ د لومړيتوب حق ښايي.

۲– ۲ د عمومي واټ ختمېدل.

الف۳ – ۲ څلور لارې د لومړيتوب له حق سره (مخامخ)

دا عموماً په هغو واټونو کې نصب وي، چې ورپسې څلور لارې وي او عرضاني سرکونو باندې د لومړيتوب حق ښايي. په ښار کې د څلور لارې سره لنډ او په سيمه يزو سرکونو کې له څلور لارې يا د سرک له خولې (۱۵۰ – ۲۵۰) متره لرې نصب وي.

ب ۳- ۲ مخامخ د لومړيتوب حق(د ښي خوا د فرعي سرک له مخې)
د واټ د تقاطع (پرې کېدو) په وخت کې د جريان لپاره د لومړيتوب حق ښايي.

ج۳ - ۲ مخامخ د لومړيتوب حق(د چپې خوا د فرعي سرک له مخې)
د واټ د تقاطع(پرې کېدو) په وخت کې د جريان لپاره د لومړيتوب حق ښايي.

۴- ۲ د لومړيتوب حق بايد مراعت شي(ووينه او ولاړ شه!)
دا د سرک په خوله يا د څلور لارو په سر وي، چلونکي دې ته متوجه کوي، چې بايد د لومړيتوب حق ته پاملرنه وکړي.

۵- ۲ د ودرېدو د لومړيتوب حق بايد مراعت شي: دا په هغه ځايونو کې نصب وي، چې د څلور لارو يا د سرک د دندانو، ساحه سمه د ليدو وړ نه وي. چلونکي مکلف دي، چې د څلور لارې يا د سرک د خولې په خوا کې دد ليکې په څنګ کې ودرېږي. (په ځانګړي ډول د ښار څخه بهر سرکونو کې).

۶- ۲ انتظار وکړئ(د لومړيتوب حق بايد مخامخ موټر ته ورکړل شي.)
هغه ځای کې چې د واټ کم عرضه کېدو له امله دواړو لاسو ته موټر نه شي تلی، نو دا لوحه د (نمبر ۷ – ۲) لوحې مقابل لورې ته نصب وي، چلونکي د مقابل لورې د موټرونو په حال کې ودرېږي او د تللو وار د مخامخ موټرونو دی.

۷- ۲ مقابل موټر دې انتظار وکړي: دا د واټونو د کم عرضه کېدو په وخت کې نصب وي، کله چې دواړو خواوو ته موټر حرکت نشي کولی، لکه د کار د جريان په وخت کې.

درېيم – منع کوونکې نښې

۱- ۳ په يو اړخيزه واټونو کې د ننوتلو څخه منع: د موټرو د ځينو ډولونو د ننوتلو د مخنيوي لپاره د يو اړخيزه واټ مخ ته ښي او چپ دواړو غاړو ته نصب کېدای شي.

۲- ۳ د ټولو وسيلو د ننوتلو منع: په هغه ځايونو کې چې د واټ پر مخ ټول موټرونه منع وي، لاسي کراچۍ او د سيمې د اوسېدونکو موټرونه له دې امر څخه خلاص دي، دا هم ضميمه لوحې پواسطه ښودل شوي دي.

۳- ۳ د موټرونو د ننوتلو منع: ټول هغه وسايل چې موټر(ماشين) يې لري، دلته ننوتلی نه شي. بې له موټر سايکل، نور وسايل؛ لکه بايسيکل، لاسي کراچۍ، .... له دې سرک څخه تېرېدای شي.

۴- ۳ د موټر سايکل ننوتل منع دي.

۵- ۳ د بايسيکل ننوتل منع دي.

۶- ۳ د تراکتور لپاره د ننوتلو منع.

۷- ۳ د ګاډۍ لپاره د ننوتلو منع.

۸- ۳ د ټريلر لرونکو موټرو د ننوتلو منع.

۹- ۳ د لاسي کراچيو د ننوتلو منع.

۱۰- ۳ د هغو موټرونو د ننوتلو منع چې د بار وزن يې له اوو ټنو څخه ډېر وي.

۱۱- ۳ هغه باردار موټرونو لپاره د ننوتلو منع چې مجموعي وزن يې له اوو ټنو څخه ډېر وي او له دې څخه کم وزن لرونکي موټرونه تلی شي.

١٢- ٣ هغه موټرونه چې په اکسل باندې يې وزن تر ۵ ټنو وي، منع دي او له دې څخه کم وزن لرونکي موټرونه تلی شي.

١٣- ٣ د هغه موټرونو د ننوتلو منع چې له دوه نيم مترو څخه پلن وي.

١۴- ٣ د هغو موټرونو د ننوتلو منع چې لوړوالی يې له درې نيم مترو څخه ډېر وي.

١۵- ٣ د هغو موټرونو د ننوتلو منع چې طول يې له لس مترو څخه ډېر وي.

١٦- ٣ ښي لورې ته تاوېدل منع.

١٧- ٣ چپ لورې ته تاوېدل منع.

١٨- ٣ د U په شکل تاوېدل منع.

١٩- ٣ ټول موټرونه يو له بل نه شي مخکې کېدای، مګر څلور ټيره موټرونه له دوه ټيره وسيلو څخه مخکې کېدای شي، لکه موټر سايکل، بايسيکل...

د نه مخکې کېدو فاصله د ضميمه لوحې پواسطه ښودل کېږي.

٢٠- ٣ د نه مخکې کېدو د ساحې پای ته رسېدل.

٢١- ٣ د بار لرونکو موټرونو لپاره نه مخکې کېدل(لارى): هغه موټرونه نه شي مخکې کېدای، چې وزن يې له درې نيم ټنو څخه ډېر وي. د ساحې د ختمېدو ښودنه د (٢٢ – ٣)لوحې پواسطه ښودل شوې وي.

٢٢- ٣ د لارې موټرونو لپاره نه مخکې کېدو ساحه ختمه شوه.

٢٣- ٣ د سرعت ټاکل(له ۵٠ کيلو مترو في ساعت څخه ډېر سرعت منع دی) د دې سيمې د ختمېدو په وخت کې (٢۴ – ٣)لوحه نصب شوې وي.

٢۴- ٣ د سرعت اندازه چې محدوده شوې وه، دلته پای ته ورسېده.

٢۵- ٣ د هارن منع.

٢٦- ٣ د ودرېدلو منع: د موټرونو ودرول په کلکه منع دي. په څلور لارو کې کولی شو، د اړتيا له مخې ودرېږو او په نورو حالاتو کې دا سيمه د سپينې ليکې پواسطه يا د ضميمه لوحې پواسطه ښودل شوې وي.

٢٧- ٣ د پارکينګ منع: پارکينګ منع دی، موټرونه د اړتيا له مخې (د کسانو کوزولو، کوم شي بارولو...) لپاره کولی شو، ودرېږو، نور مالومات د ضميمه لوحو پواسطه ښودل کېږي(لکه د وخت ټاکل، د ساحې ټاکل ....)

٢٨- ٣ د ترافيکي محدوديت پای ته رسېدل.

٢٩- ٣ په ټاکلي وخت او ټاکلې ساحه کې د پارکينګ منع .

په ګڼ وګړيزو سيمو کې يا د څه وخت لپاره پارکينګ منع دی.

٣٠- ٣ د نه ودرېدو د ساحې پای ته رسېدل.

٣٠- ٣ ودرېدل – ګمرکي سيمه: بې له ودرېدو تېرېدل منع دي.

٣١- ٣ ودرېدل – د حق العبور سيمه(د واټ د حق العبور سيمه)

څلورم – لارښوونکي نښې(امرونه)

١- ۴ مخامخ حرکت کول.

٢- ۴ ښي لورې ته حرکت کول: دا لوحه د سرک د دندانې څخه وروسته لګول شوې وي، هغه چلونکي چې دې ته مخامخ وي، يوازې ښي لور ته حرکت کولی شي.

٣- ۴ چپ لورې ته د حرکت مسير.

۴- ۴ ښي لورې ته تاوېدل: دا لوحه د هغه واټ د دهانې په مخ کې لګول کېږي، چې يوازې ښي لورې ته تاوېدلی شي.

۵- ۴ تاوېدل چپ لورې ته.

٦- ۴ د حرکت لوری مخامخ او ښي لورې ته.

۷– ۴ د حرکت لوری چېپې خواته او مخامخ.

۸– ۴ چپ او ښیي خوا ته د حرکت لوری.

۹– ۴ له ښي لورې واوړئ: دا د واټ په ټاپوګانو کې لګول شوي وي او په کوم ځایونو کې چې په واټ کار کېږي، دا مانا لري، چې له ښي خوا څخه یې تېر شئ.

۱۰– ۴ له چپې خوا څخه یې واوړوئ.

۱۱– ۴ دایروي ترافیک (ترافیکي څرخ): د سرک لـه خولې څخه مخکې لګول شوی وي، دا مانا لري، چې ګډونوال باید د حرکت لپاره لـه ښي لورې پیل وکړي، د (ښي په چپ غوره دی) قاعده باید عملي کړل شي.

۱۲– ۴ بایسکلو لپاره سرک: یوازې بایسیکل پرې تلی شي.

۱۳– ۴ پیاده رو سرک: پیاده خلک پرې تلی شي.

۱۴– ۴ زنځیر داره موټرونه باید پرې لاړ شي: موټرونه چې پـه دې سرک ځي، کم تر کمه دوه وروستي ټیرونه یې باید په زنځیرونو سمبال وي، د واورو لپاره.

۱۵– ۴ تر ټولو کم سرعت: موټرونه د دې لوحې پـه لیدو باید لـه دیرش کیلو متره في ساعت څخه ډېر سرعت سره حرکت ونه کړي. د دې ډول امر دد ختمېدو نښه (۱۶ – ۴) لوحه ده.

۱۶– ۴ د تر ټولو کم سرعت د سیمې ختمېدل.

پنځم – لار ښوونکې نښې (مالومات ورکوونکې)

۱– ۵ د تیلو ټانک.

۲– ۵ د موټرو ورکشاپ.

۳– ۵ د تیلفون غرفه.

۴– ۵ هوټل.

۵– ۵ رستورانت.

الف –

٦ – د سره میاشت (لومړني صحي مرستې)

ب

۷ – د روغتون.

۸–د استراحت ځای.

۹ – د بسونو تمځای: کوم ځای کې چې دا نښه وي، دلته یوازې د لین بسونه تم کېدای شي او نور موټرونه ور څخه د ګټې اخیستنې اجازه نه لري.

۱۰ – د ټیکسي تمځای.

د ټیکسي په ټاکل شوي تمځای کې نصب وي او نور موټرونه ور څخه د ګټې اخیستنې اجازه نه لري. په دغه ځای کې د ټیکسیانو شمېر د ضمیمې لوحې پواسطه ښودل شوی وي.

۱۲–۵ د پارکینګ سیمه:

دا د پارکینګ د ننوتلو په لاره کې نصب وي. د سپین غشي پواسطه ښودل شوې وي، سربېره په دې د پارکینګ کوونکو موټرونو ډول، وخت او نور محدودیتونه د ضمیمه لوحې پواسطه ښودل شوې وي.

۱۳ – د پیاده رو لپاره ځای.

۱۴ – د ځمکتلي پیاده رو:

پیاده تلونکي کولی شي، د سرک څخه د تېرېدو لـه ځمکتلي پیاده رو څخه ګټه واخلي.

الف۱۵– ۵ په یو اړخیزه واټ کې د ننوتلو ځای:

دا د حرکت د لورې سره موازي، په هغه ځای کې نصب وي، چې يو اړخيزه واټ وي او موټر چلونکو ته د يو اړخيزه واټ لارښوونه کوي.

ب ۱۵- ۵: د يو اړخيزه واټ پيل.

۱٦ -۵ د واټ ختمېدل.

دا په هغه ځای کې نصب وي، چې نور سرک نه وي او اخره برخه يې بنده وي.

(په ځانګړي ډول د اوسېدو په سيمه کې چې سرکونه ختم وي او يا يې د نورې برخې په اړه مالومات نه وي، نصب وي.

(۱۷ -۵)(۱۸ -۵)(۱۹ -۵) د سرک د لورې ښودونکې نښې: (ښي لور ته)(مخامخ)(مخامخ، ښي او چپ)

دا نښې د ځلور لارو څخه مخکې يا د فرعي واټونو په خوله کې نصب وي ا د خط السير تنظيم ترسره کوي.

۲۰-۵ د لارښوونې لوحه.

د ښاري سيمې په پوله نصب وي. د سيمه يز سرک د ختمېدو او د ښاري واټ د پيلېدو مانا لري او د دې لوحې له مخې چلونکي د ښاري واټونو له ترافيکي قانون څخه کټه اخلي.

۲۱ -۵ د ښاري سيمې پای:

په هغه ځای کې چې ښاري سيمه د سيمه ييز سرک سره لګېدلې وي، دا ډول لوحه نصب وي.

۲۲-۵ د پام وړ ځايونو په اړه د مالوماتو لوحه:

دا لوحه چلونکو ته د سيمه ييز سرک په اوږدو کې د پام وړ سيمو او ځايونو په اړه مالومات ورکړي، لکه تاريخي ابدات، طبيعي او

جغرافيوي سيمې، کلتوري سيمې، سيندونه، کوتلونه، تونلونه، پلونه،... د سيمې نوم په اړوند لوحه کې نصب وي.

۲۳-۵ د لويو ښارونو په اړه مالومات لوحه:

د شاه راه په اوږدو کې لوی ښارونه فاصلې سره يې.

۲۴ -۵ د ولايتونو د ښارونو په اړه مالوماتي لوحه:

دا په ځلور لارو او ګڼ وګړيزو سيمو کې نصب وي، د دې لپاره چې خلک د ښارونو لورې او هغې ته فاصله باندې وپوهېږي، دا په ابي رنګ لوحې وي، چې په سپين رنګ غشي او ليکنې پواسطه پرې د اړوند ښار نوم، لورې او فاصله ليکل شوې وي. هغه لوحې چې سپينه ځمکه او تور ليکل لري، د ښار په منځ کې سيمې ښايي. دا لوحې په مختلفو ډولونو(د داخل او خارج سيمو کې) د استفادې وړ دي.

لکه د الف(۳۳-۵) ب(۳۳-۵)(۲۴-۵)(۲۵-۵)(۳۲-۵) نمبر لوحې.

۲۵ -۵ د ښارونو او ولايتونو په اړه مالوماتي لوحې.

۲٦ -۵ د ښارونو لارښوونکې لوحې.

۲۷ -۵ د ځايونو په اړه مالوماتي لوحې(هوايي ډګر)

۲۸ -۵ د سيمه ييزو سرکونو د کيلو متر اندازه.

۲۹ -۵ د سيمه ييزو سرکونو نمبر.

۳۰ -۵ د ښاري واټونو په اړه مالوماتي لوحه(سالنګ واټ)

۳۱ -۵ د ښار په منځ کې د سيمو او ځايونو په اړه مالوماتي لوحې.

۳۲-۵ د لويو ښارونو او ځايونو په اړه مالوماتي لوحې.

الف (۳۲-۵) ب(۳۳-۵) د ښار په منځ کې مالوماتي نښې.

(۳۴-۵) او (۳۵-۵) ترافيکي انحراف:

په ښاري واټونو کې د سرک د حرکت د لورې بدلېدل د دې لوحو پواسطه ښودل کېږي. دا بار بار د حرکت د لورې د بدلېدو په وخت کې نصب وي.

۳۶ -۵ ترافیکي انحراف:

دا په سیمه ییزو سرکونو کې نصب وي او چلونکي په دې پوهوي، چې سرک د نسبتاً اوږدې فاصلې لپاره کوږ دی. دغه راز د واټ د بندوالي په اړه هم مالومات ورکوي، له کوم ځایه چې سرک بل لورې ته اړېدلی وي.

شپږم – هغه نښې چې د ترافیکي نښو له لوحو سره یو ځای وصل شوې وي.

۱ -٦ د لومړیتوب حق(اصلي سرک) دا ضمیمه لوحه ده، چې د سرک په اوږدو کې د لومړیتوب حق ښایي.

۲ -٦ د لومړیتوب د حق مراعت: دا ضمیمه لوحه ده، چې د لومړیتوب د حق د مراعت له لوحې سره یو ځای وي او د اصلي او فرعي سرک لوري په کې ښودل شوي وي.

۳ -٦ له ۲۵۰متر فاصلې د وهلو شخه وروسته ودرېدو کې دې د لومړیتوب حق عملي شي.

۴ -٦ په عمودي ډول پارکینګ(د سرک په امتداد)

۵ -٦ پارکینګ په عمودي ډول.

٦ -٦ پارکینګ په عمودي ډول.

۷ -٦ په موازي ډول پارکینګ(د شکل سره سم).

۸ -٦ پارکینګ په موازي ډول د شکل سره سم.

۹ -٦ د ودرېدو منع په ټاکلي وخت کې له اتو شخه تر پینځه (۸–۱۷) بجو.

۱۰ -٦ د پارکینګ منع د لارۍ موټرو لپاره.

۱۱ -۶ د چټک تلونکو موټرو لپاره د پارکینګ منع.

۱۲ -٦ د موټر سایکلو لپاره د پارکینګ.

۱۳ -٦ احتیاط(د خطر ځای) دا لوحه ښایي، چې د سلو مترو په فاصله کې د خطر ځای شته.

اووم – ترافیکي جوړښتونه

الف (۱-۷) ښي لور ته: ب(۲-۷) چپ لور ته.

د حرکت د لورې لارښوونکي تختې:

۲ -۷ ښي او چپ لورې ته د حرکت د لورې ښودونکې تختې:

دا د ترافیکي ټاپوګانو په مخ او د واټ په منځ کې نصب وي، چې ښي او چپ لورې ته یې حرکت کېدای شي.

۳ - ۷ ښي لورې ته د حرکت د لورې ښودونکې تختې:

دا هم د واټ په مخ په ټولو جوړښتونو نصب وي او د حرکت لورې ښي او چپ لوریو ته ښایي.

(۴ - ۷) افقي (۵ – ۷) عمودي، بندونکي عمودي او افقي تختې:

دا منع کوونکې وسیلې دي، چې د سرک د بندولو لپره په کارېږي. په ځانګړي ډول هغه ځای کې چې کار روان وي.

٦ - ۷ مخروطي شکله وسیله:

دا د واټ د بدلولو لپاره په ځانګړي ډول د کار په سیمه کې په کار وړل کېږي.

۷ - ۷ ګرځنده بندونکې تختې:

(۸ - ۷)(۹ - ۷) انعکاس کوونکې الې

د شپې له خوا لیدونکې وسیلې دي، چې د سیمه یزو واټونو په اوږدو کې نصب شوې وي. په ځانګړي ډول په هغو واټونو کې چې موټرونه پرې تېز ځي او واټ کم عرضه وي، یا د دې له وېرې چې لېږدونکې وسیله له خپل

اصلي خط څخه انحراف و نه کړي. داسې چې سور رنګ د واټ ښي خوا او سپين يا ژيړ رنګ د واټ چپه خوا په نښه کوي.

۱۰ - ۷ ترافيکي سګنالونه.

الف(۱۰ – ۷) سور څراغ.

ب(۱۰ – ۷) سور او ژيړ څراغونه.

ج(۱۰ – ۷) شين څراغ.

د(۱۰ – ۷) ژيړ څراغ.

هـ(۱۰ – ۷) سور څراغ له شين څراغ سره.

و(۱۰ – ۷) شنه رنګي غشي(د حرکت د لورې ښودونکي)

ز(۱۰ – ۷) پياده تلونکو لپاره سور څراغ

ح(۱۰ – ۷)شين پياده تلونکو لپاره څراغ.

اتم – د واټ په سر ليکې

۱ – نه پرې کېدونکې سپينه ليکه: دا سپينه ليکه ده، چې د سرک پـه منځ کې رسم شوې وي او دا مانا لري، چې لـه يوې خوا هـم د را اوړېدو اجازه نشته.

۲ – دوه اړخيزه نه پرې کېدونکې ليکه: دوه موازي سپينې ليکې وي، چې په هېڅ وخت کې له خپل خط السير څخه اوړېدل اجازه نه لري.

۳ – پرې کېدونکې ليکه:

دا سپينه ليکه ده، چې له دواړو خواوو څخه يې پرې کولی شو(د اړتيا پـه وخت کې دواړه غاړې د را اوړېدو اجازه لري، خپـل مخـالف لورې تـه.) پـه دې شرط چې مخامخ چاته زيان نه وي.

۴ – سپين پرې کېدونکې او نه پرې کېدونکې ليکې:

له يوې خوا اوړېدل کېدای شي او له بلې خوا څخـه اوړېدل نـه شي ترسـره کېدای.

۵ – سپين ليکه د واټونو د خولې ترڅنګ د ودرېدو لپاره:

د ترافيک د اشارې يا اشارې د سرې کېدو په وخت کې بايد موټر چلونکي د دې ليکې مخ ته ودرېږي.

الف، ب

۶- د پياده رو لپاره ليکې: دا سپين خطونه دي، چې د واټ په عـرض رسـم شوي وي او د پيده تلونکو لپاره د سرک برخه ځانګړې کوي.

۷- د سپينو ليکو پواسطه رسم شوی ټاپو: په کوم ځـای کې چې د سـپينو ليکو پواسطه د ټاپو په ډول څه برخه بېله شوې وي، نو بايد موټر چلونکي پرې تېر نه شي(په دې ځای تېرېدل منع دي.)

۸ – د حرکت د لورې ښودونکې سپينې ليکې:

دا د سرک د خولې نښې دي، چې د موټرونو لوری ښايي.

۹– د پارکينګ د سيمو ليکې:

سپينې ليکې په موازي ډول د واټ پر مخ يا مايـل، د پارکينګ د سـيمې د نښـه کولو لپاره.

۱۰- د بس تمځای(پـه ژيـړ رنګ ليکـې دي، چې د بسـونو تمځـای پـه نښـه کوي.

۱۱- په مايل ډول رسم شوې ليکې: دا په ديوالونـو، کټـارو، .... رسـم شـوې ليکې دي، چې د خطر ځايونه ښايي، لکه په پلونو، تونلونو کې ....

۱۲– د پايو په مخ سپين او تور خطونه:

دا په ترافيکي تاپوګانو نصب وي او اړوند مالومات په لوحه کې وي.

۱۳– د واټ په څنګ کې په کاڼو باندې تور او سپين خطونه.

ترافیکي نښو او جوړښتونو توضیحات

لومړی - اخطاریه نښې

۱-۱

په عام ډول د خطر

۱-۲

څلور لارې (د لومړیتوب د حق مراعتول د ښي لورې)

الف
۱-۳

تاوکېن ښي لورې ته

ب
۱-۳

تاوکېن چپ لورې ته

الف
۱-۴

ډبل تاوکېن (لومړی ښي لور ته او بیا چپ لور ته

ب
۱-۴

ډبل تاوکېنش (لومړی چپ لورې ته

۱-۵

د متقابل لورې څخه ترافیکي خطر

۱-۶

د واټ نري کېدل له دواړو خواوو څخه

۱-۷

لس فیصده پورته ختل

۱-۸

لس فیصده کوزېدل

۱-۹

د کپرک سرک

۱-۱۰

د خوېدو خطر

۱-۱۱

د تیږې لوېدو خطر

۱-۱۲

د تیږو د را خوېدو خطر

۱-۱۳

تونل

۱-۱۴

د باد د لګېدو لوری

۱-۱۵

د پیاده رو لپاره سیمه

۱-۱۶

د ماشومانو تېرېدل

۱-۱۷

د واټ په سر د کار جریان

۱-۱۸

د وحشي حیواناتو تېرېدل

۱-۱۹

د اهلي حیواناتو تېرېدل

۱-۲۰

د سیند په غاړه اوبو ته د ورلوېدو زیان

۱-۲۱

د ترافیکو بریښنایي څراغونه

دويم – د لومړيتوب د حق ښودونکي څراغونه

۲-۱

په عمومي واټ د لومړيتوب حق

۲-۲

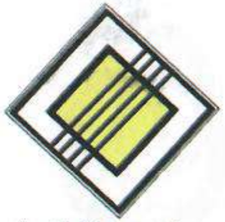

د عمومي واټ ختمېدل

الف
۲-۳

څلور لارې د لومړيتوب له حق سره (مخامخ)

ب
۲-۳

مخامخ د لومړيتوب حق
له ښي خوا د فرعي سړک له مخې

الف
۲-۳

مخامخ د لومړيتوب حق
چپې خوا د فرعي سرک له مخې

ب
۲-۴

د لومړيتوب حق باید مراعت شي
((ووينه او ولاړ شه))

۲-۵

د ودرېدو د لومړيتوب حق
باید مراعت شي

۲-۶

انتظار وکړئ(د لومړيتوب
حق باید مخامخ موټر ته ورکړل

۲-۷

مقابل موټر دې انتظار
وکړي

دریم – منع کوونکي نښې

۳ - ۱

په یو اړخیزه واټونو کې د ننوتلو څخه منع

۳ - ۲

د ټولو وسیلو د ننوتلو منع

۳ - ۳

د موټرونو د ننوتلو منع

۳ - ۴

د موټر سایکل ننوتل منع دي

۳ - ۵

د بایسیکل ننوتل منع دي

۳ - ۶

د تراکتور لپاره د ننوتلو منع

۳ - ۷

د ګاډۍ لپاره د ننوتلو منع

۳ - ۸

د ټرېلر لرونکو موټرو د ننوتلو منع

۳ - ۹

منع دخول برای کراچی های دستی

۳-۱۰

د هغو موټرونو د ننوتلو منع چې د بار وزن یې له اوو ټنو څخه ډېر وي

۳-۱۱

هغه بارداره موټرونو لپاره د ننوتلو منع چې مجموعي وزن یې له اوو ټنو څخه ډېر وي او له دې څخه کم وزن لرونکي موټرونه تلی شي

۳-۱۲

هغه موټرونه چې په اکسل باندې یې وزن تر ۵ ټنو وي، منع دي او له دې کم وزن لرونکي موټرونه تلی شي

۳-۱۳

د هغه موټرونو د ننوتلو منع چې له دوه نیم مترو څخه پلن وي

۳-۱۴

د هغو موټرونو د ننوتلو منع چې لوړوالی یې له درې نیم مترو ډېر وي

۳-۱۵

د هغو موټرونو د ننوتلو منع چې طول یې له لس مترو ډېر وي

۳-۱۶

ښي لوري ته تاوېدل منع

۳-۱۷

چپ لوري ته تاوېدل

۳-۱۸

د U په شکل تاوېدل منع

۳-۱۹

تول موټرونه يو له بله
نه شي مخکې کېدای

۳-۲۰

د نه مخکې کېدو د ساحې پای ته رسېدل

۳-۲۱

د بار لرونکو موټرونو لپاره
نه مخکې کېدل (لاری)

۳-۲۲

د لاری موټرونو لپاره د نه مخکې
کېدو ساحه ختمه شوه.

۳-۲۳

د سرعت تاکل

۳-۲۴

د سرعت اندازه چې محدوده شوې وه
دلته پای ته ورسېده

۳-۲۵

د هارن منع

۳-۲۶

د ودرېدلو منع

۳-۲۷

دا پارکننګ منع

۳-۲۸

د ترافيکي محدوديت پای ته رسېدل

۳-۲۹

په ټاکلي وخت او ټاکلې ساحه
کې د پارکننګ منع

۳-۳۰

د نه ودرېدو د ساحې پای ته رسېدل

۳-۳۱

ودرېدل-ګمرکي سيمه

۳-۳۲

ودرېدل – د حق العبور سيمه

څلورم - لارښوونکې نښې (امرونه)

۴-۱۰

له چپې خوا څخه یې واوړئ

۴-۱۱

دایروي ترافیک (ترافیکي څرخ)

۴-۱۲

بایسیکل لپاره سړک

۴-۱۳

پیاده رو سړک

۴-۱۴

زنځیر داره موټرونه باید پرې لاړ شي

۴-۱۵

تر ټولو کم سرعت

۴-۱۶

د تر ټولو کم سرعت د سیمې خمبدل

پینځم - لارښوونکې نښې (مالوماتي نښې)

۵-۱

د تیلو ټانک

۵-۲

د موټرو ورکشاپ

۵-۳

د ټیلفون غرفه

۵-۴

هوټل

۵-۵

رستورانت

۵-۶ الف

سره میاشت (لومړنی صحي مرستې)

۵-۶ ب

روغتون

۵-۷

د کیمپنګ ځای (چکر ځای)

۵-۸

د استراحت ځای

۵-۹

د بسونو تمځای

۵-۱۰

د ټيکسي تمځای

۵-۱۱

معلومات

۵-۱۲

د پارکينګ سيمه

۵-۱۳

د پياده رو لپاره ځای

۵-۱۴

خمکتلی پياده رو

۵-۱۵ الف

په يو اړخيز واټ کې د ننوتلو ځای

۵-۱۵ ب

د يو اړخيز واټ پيل

۵-۱۶

د واټ ختمېدل

۵-۱۷

د سړک د لورې ښودونکې نښې
ښي لور ته

۵-۱۸

د سړک د لورې ښودونکې نښې
مخامخ

۵-۱۹

د سړک د لورې ښودونکې نښې
مخامخ ، ښي او چپ

۵-۲۰

د لارښوونې لوحه

۵-۲۱

د ښاري سيمې پای

۵-۲۲

د پام وړ ځايونو په اړه د معلوماتو
لوحه

۵-۲۳

د لويو ښارونو په اړه
معلوماتي لوحه

۵-۲۴

د ولايتونو د ښارونو په اړه
معلوماتي لوحه

۵-۲۵

د ښارونو او ولايتونو په
اړه معلوماتي لوحې

۵-۲۶

د ښارونو لارښوونکي لوحې

۵-۲۷

د خایونو په اړه مالوماتي لوحې

۵-۲۸

د سیمه ایزو د سرکونو د کیلو متر اندازه

۵-۲۹

د سیمه ایزو سرکونو نمبر

۵-۳۰

د ښاري واټونو په اړه مالوماتي لوحه

۵-۳۱

د ښار په منځ کې د سیمو او خایونو په اړه مالوماتي لوحه

۵-۳۲

د لویو ښارونو او خایونو په اړه مالوماتي لوحې

۵-۳۳ الف

د ښار په منځ کې مالوماتي نښې

۵-۳۳ ب

د ښار په منځ کې مالوماتي نښې

۵-۳۴

ترافیکي انحراف

۵-۳۵

ترافیکي انحراف

۵-۳۶

ترافیکي انحراف

هغه ضمیمه چې د ترافیکي نښو د لوحو سره یو ځای د ډېرو مالوماتو لپاره نصب شوې وي

٦-١

د لومړیتوب حق (اصلي سړک)

٦-٢

د لومړیتوب د حق مراعت

٦-٣

له ۲۵۰ متر فاصلې د وهلو څخه وروسته ودرېدول کې دي د لومړیتوب حق عملي شي

۶-۴

په عمودي ډول پارکينګ
(د سرک په امتداد)

۶-۵

پارکننګ په عمودي ډول

۶-۶

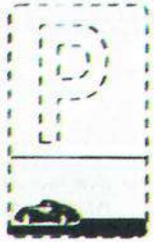

پارکننګ په عمودي ډول

۶-۷

په موازي ډول پارکينګ
(د شکل سره سم)

۶-۸

پارکننګ په موازي ډول
د شکل سره سم

۶-۹

د ودريدو منع په تکالي وخت کې
له اتو څخه تر پينځه (۱۷-۸) بجو

۶-۱۰

د پارکينګ منع د لارۍ
موټرونو لپاره

۶-۱۱

د چټک تلونکو موټرو لپاره
د پارکننګ منع

۶-۱۲

د موټر سايکلو لپاره
د پارکننګ منع

۶-۱۳

احتياط (د خطر ځای)

۶-۱۴

احتياط (د خطر ځای)

اووم - ترافيکي جوړښتونه

الف

۷-۱

ښي لور ته

ب

۷-۱

چپ لور ته

۷-۲

ښي او چپ لوري ته
د حرکت د لوري ښودونکي تختې

۷-۳

ښي لوري ته د حرکت
د لوري ښودونکي تختې

۷-۴

افقي
بندونکي عمودي او افقي تختې

۷-۵

عمودي
بندونکي عمودي او افقي تختې

۷-۶

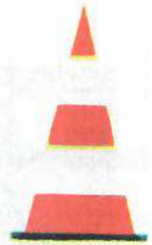

محروطي شکله وسيله

۷-۷

گرځنده بندونکي تختي

۷-۸

انعکاس کونکي الې

۷-۹

انعکاس کونکي الې

بريښنايي ترافيکي سګنلونه

الف
۷-۱۰

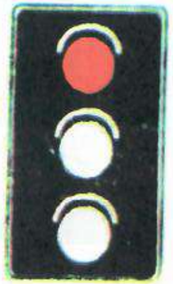

سور څراغ

ب
۷-۱۰

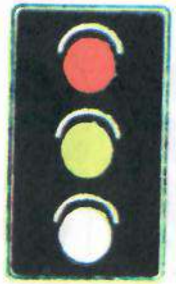

سور او ژير څراغونه

ج
۷-۱۰

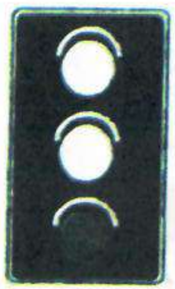

شين څراغ

د
۷-۱۰

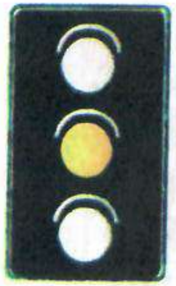

ژير څراغ

هـ
۷-۱۰

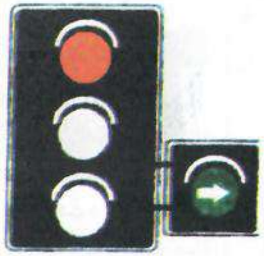

سور څراغ له شين څراغ سره

و
۷-۱۰

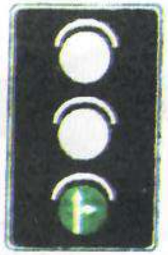

شنه رنګي غشي
«د حرکت د لوري ښودونکي»

ز
۷-۱۰

پياده تلونکو لپاره
سور څراغ

ح
۷-۱۰

شين پياده تلونکو
لپاره څراغ

اتم – د واټ پر مخ ليکي

۱

نه پرې کېدونکي سپينه ليکه

۲

دوه اړخيزه نه پرې کېدونکي
ليکه

۳

پرې کېدونکي ليکه

۴

سپين پرې کېدونکي او نه
پرې کېدونکي ليکي

۵

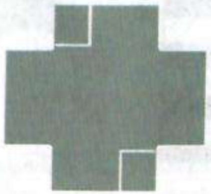

سپينه ليکه د واټونو د خولې
ترڅنګ د ودرېدو لپاره

۶الف

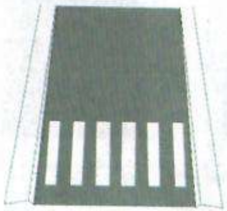

د پياده رو لپاره ليکې

۶ب

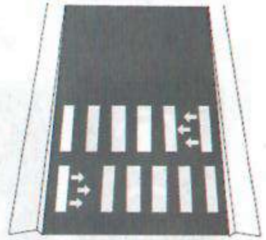

د پیاده رو لپاره لیکې

۷

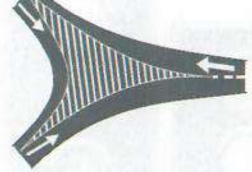

د سپینو لیکو پواسطه رسم شوی ټاپو

۸

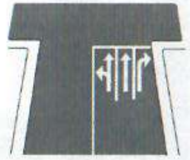

د حرکت د لورې ښودونکې سپینې لیکې

۹ الف

د نقلیه وسایطو د پارکینګ د سیمو لیکې په عمودي شکل

۹ب

د نقلیه وسایطو د پارکینګ د سیمو لیکې په مایل شکل

۹ج

د نقلیه وسایطو د پارکینګ د سیمو لیکې په موازي شکل

۱۰

د بس تمځای

۱۱

هغه رسم شوي مایل خطونه، چې پورته په پایه، دېوالونو، په غارو، تونلونو او پمپونو او نورو باندې

۱۲

د پایو په مخ سپین او تور

۱۳

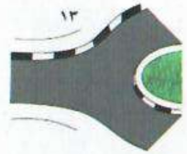

د واټ په څنګ کې په کانو باندې تور او سپین خطونه

د سیر او حرکت د مقررې پیوسته جدول

د سرغړونو او مالي تنبه جدول

ګڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جریمه په عدد	په حروف	کتنې
۱	د جواز سیر نه لرل د چلولو په دوران کې او د جواز سیر د مودې پای ته رسېدل	۲۰۰	دوه سوه	په دې شرط چې لېږدونکې وسیلې ته قانوني جواز ورکړل شوی وي
۲	کله چې نمبر پلیټ نه لوستل کېږي یا پټ وي	۱۰۰–۳۰۰	سل – درې سوه	
۳	د سورلۍ موټر د بار لپاره استعمالول	۲۰۰	دوه سوه	
۴	بارړونکې وسیله د سورلۍ لپاره کارول	۲۰۰	دوه سوه	
۵	د پایبرک نه کارېدنه یا تخنیکي ستونزه	۱۰۰–۳۰۰	سل – درې سوه	او دنده ورکول چې پاید د بریک ستونزې رفع کړي
٦	د لاسي بریک (هینډ بریک) سم کار نه کول (غیر فعال لاسي بریک)	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس – سل	او دنده ورکول چې باید د بریک ستونزې رفع کړي
۷	د لېږدونکې وسیلې د اشترنګ چال	۱۰۰–۲۰۰	سل – دوه سوه	په دې مکلف کول چې اشترنګ جوړ کړي
۸	د اشترنګ او تیر د ځینو برخو تخنیکي ستونزه	۱۰۰–۳۰۰	سل – درې سوه	په دې مکلف کول چې د اشترنګ ستونزې حل کړي
۹	څراغونه د ختو او په نورو شیانو پواسطه پټوالی	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس – سل	
۱۰	د څراغونو د ډیم او فول غیر فعالوالی	۱۰۰–۳۰۰	سل – درې سوه	په دې مکلف کول چې څراغونو ستونزې حل کړي

٦ب

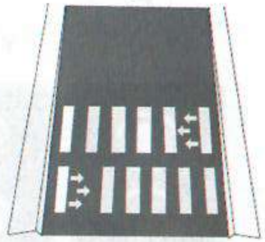

د پیاده رو لپاره لیکې

٧

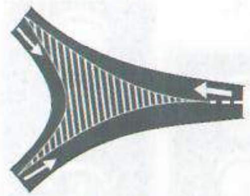

د سپینو لیکو پواسطه رسم شوی ټاپو

٨

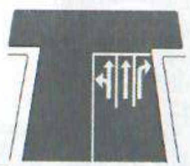

د حرکت د لورې ښودونکې سپینی لیکی

٩الف

د نقلیه وسایطو د پارکینګ د سیمو لیکې په عمودي شکل

٩ب

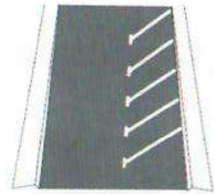

د نقلیه وسایطو د پارکینګ د سیمو لیکې په مایل شکل

٩ج

د نقلیه وسایطو د پارکینګ د سیمو لیکې په موازي شکل

١٠

د بس تمځای

١١

هغه رسم شوي مایل خطونه، چې پورته په پایه، دېوالونو، په غاړو، تونلونو او پمپونو او نورو باندې

١٢

د پایو په مخ سپین او تور

١٣

د واټ په څنګ کې په کاڼو باندې تور او سپین خطونه

د سیر او حرکت د مقررې پیوسته جدول

د سرغړونو او مالي تنبه جدول

ګڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جریمه په عدد	په حروف	کتنې
١	د جواز سیر نه لرل د چلولو په دوران کې او د جواز سیر د مودې پای ته رسېدل	٢٠٠	دوه سوه	په دې شرط چې لېږدونکې وسیلې ته قانوني جواز ورکړل شوی وي
٢	کله چې نمبر پلېټ نه لوستل کېږي یا پټ وي	١٠٠ -٣٠٠	سل – درې سوه	
٣	د سورلۍ موټر د بار لپاره استعمالول	٢٠٠	دوه سوه	
٤	بارړونکې وسیله د سورلۍ لپاره کارول	٢٠٠	دوه سوه	
٥	د پایبرک نه کارېدنه یا تخنیکي ستونزه	١٠٠ -٣٠٠	سل – درې سوه	او دنده ورکول چې باید د بریک ستونزې رفع کړي
٦	د لاسي بریک (هېډ بریک) سم کار نه کول (غیر فعال لاسي بریک)	٥٠ - ١٠٠	پنځوس – سل	او دنده ورکول چې باید د بریک ستونزې رفع کړي
٧	د لېږدونکې وسیلې د اشترنګ چال	١٠٠ -٢٠٠	سل – دوه سوه	په دې مکلف کول چې اشترنګ جوړ کړي
٨	د اشترنګ او تیر د ځینو برخو تخنیکي ستونزه	١٠٠ -٣٠٠	سل – درې سوه	په دې مکلف کول چې د اشترنګ ستونزې حل کړي
٩	څراغونه د ختو او په نورو شیانو پواسطه پټوالی	٥٠ - ١٠٠	پنځوس – سل	
١٠	د څراغونو د ډیم او فول غیر فعالوالی	١٠٠ -٣٠٠	سل – درې سوه	په دې مکلف کول چې څراغونو ستونزې حل کړي

د سرغړونو او مالي تنبه جدول

گڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جريمه په عدد	په حروف	کتنې
۱۱	تاکوونکو څراغونو غیر فعال والی (د ولاړې څراغونه)	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس تر سلو	په دې مکلف کول چې څراغونه جوړ کړي
۱۲	د لورې بدلولو د څراغونو غیر فعال حالت	۱۰۰ - ۲۰۰	سل - دوه سوه	د ستونزې حل کول
۱۳	د بریک د څراغونو کار نه کول	۵۰ - ۲۰۰	پنځوس- دوه سوه	
۱۴	د سرو څراغونو کار نه کول	۵۰ - ۲۰۰	پنځوس- دوه سوه	
۱۵	انعکاس کوونکو شیشو نه موجودیت(چمک پټۍ نه لري)	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس - سل	
۱٦	د نمبر پلیټ څراغ نه درلودل	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس - سل	
۱۷	د بایسیکل د تاکلو څراغونو نواقص یا خرابوالی	۱۰ - ۵۰	لس - پنځوس	
۱۸	د چلولو په وخت کې په ګاډي کې د څراغونو نشتوالی	۱۰ - ۵۰	لس - پنځوس	
۱۹	د لېږدونکو وسیلو د حفاظتي سیمو نشتوالی	۱۰ - ۲۰۰	لس - دوه سوه	
۲۰	عقب د شیشو نشتوالی	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس - سل	
۲۱	د وروستیو ښارونکو شیشو نتشوالی	۱۰ - ۵۰	لس - پنځوس	
۲۲	برف پاک نشتوالی	۱۰۰ - ۲۰۰	سل - دوه سوه	
۲۳	په لېږدونکو وسیلو کې د هارن نشتوالی	۵۰ - ۲۰۰	پنځوس - دوه سوه	
۲۴	نا موزون او مختلف هارنونه	۱۰۰ - ۵۰۰	سلو څخه تر پینځه سوو	

د سرغړونو او مالي تنبه جدول

گڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جريمه په عدد	په حروف	کتنې
۲۵	د میټر کار نه کول(سرعت او فاصله مالوموونکی)	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس - سلو	
۲٦	د دروازو په قلفونو کې نیمګړتیاوې او د دروازو نه بندېدل	۱۰۰ - ۲۰۰	سل - دوه سوه	
۲۷	د چلولو د جواز نشتوالی چلولو په وخت کې	۱۰۰ - ۳۰۰	سل- درې سوه	دا په داسې حال کې چې مخکې یې اخیستې وي خو دلته ورسره نه وي
۲۸	د چلولو په وخت کې د سرغړونو د ثبت پاڼه نه بنودل	۱۰۰	سل	
۲۹	د کلنډر د جواز نشتوالی	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس - سل	
۳۱	د چلولو د جواز د مودې پای ته رسېدل	۱۰۰	سل	نغد ور څخه اخیستل د واټ په سر
۳۲	د ټاکل شوې کته ګورۍ څخه بهر موټر چلول	۱۰۰ - ۵۰۰	سل - پنځه سوه	
۳۳	د نورو زیانمن کول یا له خطر سره مخ کول	۱۰۰ - ۵۰۰	سل - پنځه سوه	بې له دې چې پېښه وشي
۳۴	د نورو د تکلیفولو او یا نورو ته مانع کېدل	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس - سل	
۳۵	د ټاکل شوي سرعت نه مراعت کول	۱۰۰ - ۲۰۰	سل - دوه سوه	
۳٦	بې له کومې اړتیا ناڅاپي بریک نیول	۱۰۰ - ۲۰۰	سل - دوه سوه	
۳۷	ورو تلل بې له کوم عذر او د ترافیکو د بندېدو لامل کېدل	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس -سل	په ځانګړي ډول په چپ لاس حرکت کول
۳۸	د امنیتي فاصلې نه مراعت کول	۵۰ - ۱۰۰	پنځوس -سل	
۳۹	غلط مخکې کېدل	۱۰۰ - ۲۰۰	سل- دوه سوه	

د سرغړونو او مالي تنبه جدول

ګڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جریمه په عدد	په حروف	کتنې
۴۰	د مخکې کېدو د حق نه مراعت کول	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس – سلو	
۴۱	په کم عرضه او مخ په بره واټونو کې لار نه ورکول	۵۰ – ۱۰۰	پنځو – سل	
۴۲	د ترافیک پولیس اشاره نه مراعت کل	۱۰۰ – ۵۰۰	سل– پنځه سوه	
۴۳	د ترافیکي برېښنایي اشارې نه مراعت کول(له سرې اشارې څخه تېرېدل)	۱۰۰ – ۵۰۰	سل– پنځه سوه	
۴۴	د ښي او چپ د قاعدې نه مراعت کول (د لومړیتوب حق نه مراعتول)	۱۰۰ – ۳۰۰	سل – درې سوه	
۴۵	د لومړیتوب د حق د نښو نه مراعت کول(۴ – ۲) او (۵ – ۳) نمبر نښو نه مراعتول	۱۰۰ – ۳۰۰	سل – درې سوه	
۴۶	د منع کوونکو نښه نه مراعت کول	۵۰ – ۲۰۰	پنځوس– دوه‌سوه	
۴۷	د لارښوونکو نښه نه مراعت کول	۵۰ – ۲۰۰	پنځوس– دوه‌سوه	
۴۸	د ټول نښو او جوړښتونو نه مراعت کول	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس – سل	
۴۹	ترافیکي نښې او جوړښتونو خرابول	۱۰۰ – ۵۰۰	سل – پنځه سوه	د موادو د تاوان سرېېره
۵۰	د یو اړخیزه واټ په مخالف لورې حرکت کول	۱۰۰ – ۵۰۰	سل– پنځه سوه	
۵۱	د ودرېدو د سپینې لیکې مخ ته نه ودرېدل	۱۰ – ۵۰	لس – پنځوس	
۵۲	د لاسي کراچیو د کشولو په وخت کې د لومړیتوب د حق نه مراعت کول	۱۰ – ۵۰	لس – پنځوس	
۵۳	په کوچنۍ زاویه تاوېدل او د مخکې والي د حق نه مراعت کول	۵۰ – ۲۰۰	پنځوس– دوه سوه	

د سرغړونو او مالي تنبه جدول

ګڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جریمه په عدد	په حروف	کتنې
۵۴	د موټر لرونکو وسیلو تاوېدل په پراخه زاویه او د بایسیکل چلونکو خیال نه ساتل	۵۰ – ۲۰۰	پنځوس – دوه سوه	
۵۵	اشاره نه ورکول یا غلطه اشاره ورکول د تاوېدو په وخت کې	۵۰ – ۲۰۰	پنځوس – دوه سوه	
٥٦	په بې باکۍ سره د موټر شاته ورېل او د نورو د حرکت مخه نیول	۱۰۰ – ۵۰۰	سل– پنځه سوه	
۵۷	د یوې سیمې یا پارکینګ څخه د راوتلو په وخت کې د ترافیکو نور ګډونوال زیانمن کول	۱۰۰ – ۵۰۰	سل– پنځه سوه	
۵۸	د ودرېدلو څخه په منع شوې سیمه کې ودرېل	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس - سل	
۵۹	پارک کول په هغه ځای کې چې پارکینګ په کې منع وي	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس - سل	
٦۰	د وسیلې دروازه په ناڅاپي ډول پرانېستل، بې له دې چې شاته پام وکړي	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس - سل	
٦۱	بې له اړتیا هارن کول	۵۰ – ۲۰۰	پنځوس - دوه سوه	
٦۲	د شپې له خوا د مړو څراغونو سره موټر چلول	۱۰۰ – ۵۰۰	سل – پنځه سوه	
٦۳	د ښار په منځ کې یا د بل موټر سره مخامخ کېدو په وخت کې د فول څراغونو سره حرکت کول	۱۰۰ – ۵۰۰	سل – پنځه سوه	د موادو د تاوان سرېېره
٦۴	د ودرېدو د څراغونو د روښانه کولو څخه بغیر په واټ ودرېدل	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس –سل	
٦۵	په لېږدونکې وسیله کې بې ضرورته او رنګ رنګ څراغونو لګول	۵۰ – ۱۰۰	پنځوس - سل	

د سرغړونو او مالي تنبه جدول				
گڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جريمه په عدد	په حروف	کتنې
۶۸	بې له څوکۍ موټر سايکل يا تراکتور کې سورلۍ ورل	۵۰	پنځوس	
۶۹	په ټريلرز کې سورلۍ ورل	۲۵-۵۰	پنځه ويشت-پنځوس	
۷۰	له ټاکل شوي حد څخه ډېر لوړول، پلنول او اوږدول د بار	۵۰-۳۰۰	پنځوس-درې‌سوه	
۷۱	بار کمزوری او بې باوره تړل	۵۰-۱۰۰	پنځوس-سل	
۷۲	کله چې بار له خپل حد څخه ډېر شي سره توته يا څراغ نه لګول	۵۰-۱۰۰	پنځوس-سل	
۷۳	له حده ډېر وزن ورل بار	۱	يوه	د هر کيلو ګرام وزن په مقابل کې يوه افغانۍ وي
۷۴	د تېرېدو په وخت کې د خلکو يا موټرونو چټلول	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	د زيان په وخت کې تاوان هم اخيستل کېږي
۷۵	د موټر سايکل ځانګړې خولۍ نه لرل	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	
۷۶	د بايسيکل چلونکي پواسطه له قانون څخه سرغړونه	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	
۷۷	د ګاډۍ، کراچۍ او حيواني کراچۍ د چلونکي پواسطه له قانون سرغړونه	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	
۷۸	د پياده تلونکو پواسطه له قانوني سرغړونه	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	
۷۹	د چلونکو پواسطه د لومړيتوب د حق نه مراعت کول کله چې پياده خلک په واټ تېرېږي	۵۰-۱۰۰	پنځوس-سل	
۸۰	د چلونکو پواسطه د معيوبو خلکو د تېرېدو نه مراعت کول	۵۰-۱۰۰	پنځوس-سل	

د سرغړونو او مالي تنبه جدول				
گڼه	د سرغړونې ډول	نغدي جريمه په عدد	په حروف	کتنې
۸۲	په عامه واټ موټر چلولو سيالي او نوري ښودنې	۱۰۰-۵۰۰	سل-پنځوس	
۸۳	د موټر د تيزولو، دروازې د بندولو او نورو شيانو پواسطه بد اوازونه رامنځته کول او خلکو ته تکليف رسول	۵۰-۱۰۰	پنځوس-سل	که دا کار د روغتون، ښوونځي او کورونو په څوا کې د شپې له خوا ترسره شوی وي، نو دوه چنده جريمه اخيستل کېږي
۸۴	په عامه واټونو باندې کثافات او نور شيان اېښودل	۵۰-۱۰۰	پنځوس-سل	
۸۵	په سختو کارونو مشغولېدل، شيان په سرک اېښودل او د سرک د بندېدو لامل کېدل	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	
۸۶	د پېښې سيمه ترافيکو ته د نه ليدلو او تشخيص ور ګرځول	۱۰۰-۳۰۰	سل-درې سوه	
۸۷	د پېښې په سيمه کې د موټر خوا او نښې بدلول	۱۰۰-۵۰۰	سل-پنځسوه	
۸۸	د کمزورو شيانو پواسطه موټر کشول او د ترافيکو امنيت مختل کول	۱۰۰-۵۰۰	سل-پنځه سوه	
۸۹	د هغه موټر کشول چې وزن يې له ۵ ټنو څخه ډېر وي او يا ټريلر کشول بې له پوکسل او سپنيزې ميلې	۱۰۰-۲۰۰	سل-دوه سوه	
۹۰	له يوې څخه ډېرې عرادې کشول	۱۰۰-۳۰۰	سل-درې سوه	
۹۱	د اطفايي، امبولانس او نورو امنيتي موټرونو ته لار نه ورکول کله چې يې اروند څراغونه او زنګ هم لګولی وي	۱۰۰-۵۰۰	سل-پنځسوه	
۶۶	د سيمه يز سرک له پاسه ټاکلي حد څخه ډېره سورلۍ ورل	۵۰	پنځوس	د هر يو تن اضافه په سر پنځوس افغانۍ ډېرول
۶۷	په پايدان، تول بکس، جنګله... باندې سورلۍ ودرول	۵۰-۲۰۰	پنځوس-دوه‌سوه	
۸۱	د حيواناتو د ورلو پر مهال د قانون نه مراعت کول	۱۰-۵۰	لس-پنځوس	

د افغانستان د شاه راګانو ترمنځ د واټونو د اندازې جدول

په جدول کې د دوو ولایتونو ترمنځ د فاصلې موندلو لارې د دوو ولایتونو ترمنځ د فاصلې پیدا کولو لپاره، مثلاً د کابل او غزني ترمنځ. لومړی باید د کابل عمودي کرښه تعقیب کړي د کابل د کرښې سره په افقي کرښه کې غزني پیدا کړئ، دا سیمه چې د کابل او غزني دواړه کرښې یو بل پرې کوي، د دواړو ولایتونو ترمنځ فاصله ده، چې ۱۳۹ کیلو متره ده.

د افغانستان د شاه راه ګانو ترمنځ د واټونو د اندازې جدول

۶۱																										
۱۴۷	۱۹۴																									
۲۰۷	۲۸۸	۹۴																								
۱۳۹	۲۱۸	۴۴	۱۲۷																							
	۱۴۳	۱۶۶	۲۶۰	۱۹۰																						
۶۴	۱۲۱	۲۱۵	۲۸۲	۳۳۹	۳۲																					
	۶۶۹	۷۴۳	۸۳۰	۷۸۷	۵۷۰	۵۴۸																				
۴۱۲	۵۰۶	۶۰۰	۶۹۴	۶۲۴	۴۰۷	۳۶۱	۱۲۸																			
۳۳۷	۴۰۸	۵۰۲	۵۶۹	۵۲۶	۳۰۹	۲۶۳	۸۲۰	۹۸																		
۲۶۲	۳۳۵	۴۲۹	۴۶۶	۴۵۳	۲۳۶	۱۹۰	۳۵۳	۱۷۱	۷۳																	
۳۱۳	۳۹۵	۴۸۹	۵۴۶	۵۱۳	۲۹۶	۲۷۴	۳۳۷	۲۵۵	۱۵۷	۸۴																
۴۳۷	۵۱۷	۶۱۱	۶۷۸	۶۳۵	۴۱۸	۳۹۶	۴۵۵	۲۷۳	۱۷۵	۲۰۶	۴۲۲															
۵۸۷	۶۶۴	۷۵۸	۸۲۵	۷۸۲	۵۶۵	۵۴۳	۶ ۲	۴۲۰	۳۲۲	۳۵۳	۲۶۹	۱۴۷														
۸۲۵	۸۷۵	۹۶۹	۱۰۳۶	۹۹۳	۷۷۶	۷۵۴	۸۱۳	۶۵۱	۵۳۳	۵۶۴	۴۸۰	۳۵۸	۲۱۱													
۳۳۷	۱۱۷۲	۱۲۶۶	۱۳۳۳	۱۲۹۰	۱۰۷۳	۱۰۵۱	۱۱۱۰	۹۲۸	۸۳۰	۸۶۱	۷۷۷	۶۵۵	۵۰۸	۲۹۷												
۱۰۵۷		۱۱۹۶	۱۲۹۰	۱۲۲۰	۱۱۴۵	۱۱۲۳	۱۲۶۴	۱۸۲۰	۹۰۹	۱۰۲۰	۹۳۶	۸۱۴	۶۶۷	۴۵۶	۱۵۹											
۹۷۶	۵۳۱	۶۲۵	۷۱۹	۶۴۹	۵۷۴	۵۵۲	۱۱۰۰	۹۱۳	۷۶۸	۷۶۶	۸۲۶	۱۱۸۶	۱۰۳۹	۸۲۸	۵۳۱	۳۷۲										
۲۰۶	۲۸۱	۳۷۵	۹۶۹	۳۹۹	۱۸۲	۱۶۰	۷۰۸	۵۶۱	۴۲۳	۳۱۰	۴۳۴	۵۵۶	۷۰۳	۸۰۹	۹۴۵	۷۸۶	۳۹۶									
۳۳	۹۰	۱۸۴	۲۷۸	۲۰۸	۱۳۳	۱۱۱	۶۵۹	۵۱۲	۴۴۸	۳۲۵	۳۸۵	۵۰۷	۶۵۴	۸۶۵	۱۰۲۶	۸۷۲	۴۷۶	۸۱								
۱۲۲	۷۲	۲۶۶	۳۶۰	۲۹۰	۲۱۵	۱۹۳	۷۴۱	۵۷۸	۴۵۶	۵۰۷	۴۶۷	۵۸۹	۷۳۶	۹۴۷	۱۲۴۴	۱۱۷۴	۶۰۳	۳۵۴	۱۶۲							
۱۴۹	۱۸۵	۲۷۹	۳۷۳	۳۰۳	۲۲۸	۲۰۶	۷۸۹	۵۹۱	۴۹۳	۴۲۰	۴۸۰	۶۰۲	۷۴۹	۹۶۰	۱۰۷۶	۹۱۷	۵۷۰	۲۱۶	۱۲۵	۹۰						
۶۶۹	۴۵۵	۵۴۹	۶۴۳	۵۷۳	۴۹۸	۴۷۶	۱۰۵۹	۸۶۱	۷۶۳	۶۹۰	۷۵۰	۸۷۲	۱۰۱۹	۱۲۳۴	۱۱۰۲	۸۰۸	۸۴۱	۴۸۶	۳۷۵	۳۶۰	۲۷۰					
۸۷۸	۸۰۹	۹۰۳	۹۹۷	۹۲۷	۸۵۲	۸۳۰	۱۵۱۳	۱۲۲۴	۱۱۱۷	۱۱۰۴	۱۰۸۸	۹۴۱	۷۳۰	۵۱۹	۴۳۳	۲۷۴	۶۴۶	۷۹۰	۸۹۸	۸۸۳	۷۹۳	۶۸۴				
۹۳۴	۸۸۵	۹۷۹	۱۰۷۳	۱۰۰۳	۹۱۲	۹۰۶	۱۴۵۳	۱۲۹۱	۱۱۹۳	۱۱۸۰	۱۱۸۰	۱۱۰۶	۸۹۵	۷۸۴	۵۹۸	۴۳۹	۸۱۱	۹۵۹	۱۰۶۴	۱۰۴۸	۹۵۸	۸۴۹	۱۶۵			
۶۴۴	۷۰۳	۷۹۷	۸۹۱	۸۲۱	۷۴۸	۷۲۴	۱۲۷۲	۱۱۰۹	۱۰۱۱	۹۹۸	۸۹۸	۱۱۲۰	۹۴۹	۷۳۸	۷۲۷	۴۹۳	۸۶۵	۸۸۴	۶۲۳	۶۰۸	۵۱۸	۴۰۹	۳۶۹	۳۷۶		
۵۰۵	۵۳۵	۶۲۹	۷۲۳	۶۵۴	۵۷۸	۵۵۶	۱۱۰۴	۹۴۱	۸۴۳	۷۵۰	۸۳۰	۹۵۲	۱۲۰۳	۹۹۳	۸۰۱	۵۴۷	۹۴۹	۷۱۶	۴۵۵	۴۴۰	۳۵۰	۲۴۱	۴۳۳	۴۵۰	۱۶۸	
۳۶۸	۴۰۳	۴۹۷	۵۹۱	۵۶۱	۳۴	۴۲۴	۹۷۲	۸۱۹	۷۱۱	۶۹۸	۸۲۰	۹۶۷	۱۱۷۸	۹۶۷	۹۳۳	۶۹۹	۱۱۷۱			۳۰۸	۲۱۸	۳۷۳	۵۷۵	۵۸۲	۳۰۰	۱۳۲